

Călăuza

BIBLIOTECARULUI

CUPRINSUL

IN CINSTEA ZILEI DE 7 NOIEMBRIE

ACAD. P. CONSTANTINESCU-IASI — Literatura sovietică în R.P.R.

- Biblioteca Centrală A.R.L.U.S. în sprt. jinul difuzării cărții științifice
- În zilele lui Octombrie
- Biblioteca — un sector important de activitate
- Sfătuitorii noștri

GHEORGHE POPP — Tipar românesc în Georgia

BIBLIOTECI REGIONALE

- Răspîndirea cărții de știință
- Asaltul cosmosului continuă

AL. SANDULESCU — Din activitatea unei secții muzicale

*

IORGA MIȚICA — Popularizarea Hotărârii Plenarei C.C. al P.M.R. din 13—14 Iulie 1959

*

V. MARIU — Bibliotecarii își analizează munca 27

CONSULTATIE

- 12 ani de la proclamarea Republicii Populare Romîne 30
- Revistele Asociației științifice a Inginerilor și tehnicienilor 33
- Din activitatea unei biblioteci sindicale 35

VALERIU MOLDOVEANU — Sistemul cataloazelor colective din R.P.R. 40

*

G. STREMPER — Sectorul de manuscrise și documente din Biblioteca Academiei R.P.R. 43

MATERIALE DE SPECIALITATE
VĂ RECOMANDĂM
STIRI

I. M. F. Tîrgu-Mureș
G. Gy. F. I. Marosvásárhely
Biblioteka — könyvtár

11

1959

* 550015460 *

● Intre 6 și 9 iulie 1959 a avut loc la Budapesta o consfătuire a documentaliștilor și bibliotecarilor din țările socialiste care au discutat problemele clasificării zecimale. La consfătuire au participat documentaliști și bibliotecari din R. P. Bulgaria, R. Cehoslovacă, R. P. Polonă, R. P. Română, U.R.S.S. și R. P. Ungară, precum și diferiți observatori. La consfătuire s-a pus problema introducerii și lărgirii clasei a 3-a a clasificării pentru a putea oglindi principalele probleme ale învățării marxist-leniniste, precum și a acelor probleme care au fost ridicate de construirea socialismului în țările de democrație populară. S-au stabilit de asemenea forme de colaborare și pe viitor în vederea îmbunătățirii clasificării zecimale pentru biblioteci.

● La Copenhaga a apărut primul volum de „Bibliografie daneză a literaturii agricole” (Pebersen, Ole Karup, Dansk landbrugsbibliografi. Bind 1 (undtill 1814). Kobenhavn, Kgl. Landhusholdningsselskab, 1958). El cuprinde mai mult de 6.000 de titluri de cărți și articole de reviste cu privire la agricultura Danemarcei, precum și materiale apărute în țări care în acea perioadă făceau parte din regatul danez. Materialele sînt aranjate în ordine sistematică. S-a planificat să apară încă trei volume care vor cuprinde literatura pînă la 1944.

● În Colecția „Biblioteca bibliografiei italiene” a apărut **Bibliografia lingvisticii italiene** de Robert Hall (Hall, Robert Anderson. Bibliografia della linguistica italiana, 2 eb. riv. & aggiornata. Firenze, Sansoni antiquariato, 1958). Lucrarea apare în 3 volume și conține descrierea a 6900 de

titluri de cărți, broșuri și articole, închinată diferitelor probleme ale lingvisticii. Materialele sînt aranjate în ordine sistematică, iar în cadrul rubricilor, după anii de apariție. Volumul 3 conține diverși indici auxiliari.

● Citaliștele (casele de lectură) din R. P. Bulgaria au jucat încă din timpul stăpînirii otomane un rol important în lupta pentru libertatea Bulgariei. Săptămînalul **Duminică** în numărul 25/1959 oferă date interesante despre citaliștele din Rodopska Brosveta. Biblioteca are 17000 cititori înscriși, dintre care cea mai mare parte muncitori forestieri, țărani muncitori, păstori, în rîndul cărora se duce o muncă politico-culturală multilaterală. Responsabilitatea bibliotecii este ajutat de un colectiv voluntar compus din 14 membri. Bilanțul pe un an al muncii citaliștei cuprinde următoarele date: 22.310 cărți împrumutate și 6 consfătuiri cu cititorii, 65 absolvenți ai școlii de muzică, 12 reprezentații teatrale, 14 concerte și 16 programe de

● În curînd se va pune la Moscova piatra fundamentală pentru construirea unui „oraș al cărții” în care și Camera Cărții din U.R.S.S. își va avea clădirea sa. Această instituție, a fost creată în 1920, sub directa îndrumare a lui Lenin. Camera Cărții primește toate publicațiile care apar în Uniunea Sovietică în mai multe exemplare fiind distribuite celor mai mari biblioteci. Cîte un exemplar din fiecare tipăritură este păstrat de Camera Cărții. Ea e în același timp cel mai mare centru sovietic de informare, furnizînd date despre orice tipăritură apărută pe teritoriul U.R.S.S.

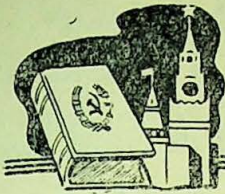
CĂLAUZA BIBLIOTECARULUI

PUBLICAȚIE A MINISTERULUI ÎNVĂȚĂMINTULUI ȘI CULTURII DIN R. P. R.

ANUL XII Nr. 11

NOIEMBRIE 1959

Redacția : București, str. Const. Mille nr. 5-7 — telefon 13.94.04.

LITERATURA SOVIETICĂ ÎN R.P.R.

Acad. P. CONSTANTINESCU-IAȘI
vicepreședinte al Consiliului General A.R.L.U.S.

A cunoaște realitatea sovietică, a-i afla trecutul glorios și mărețele înfăptuiri ale prezentului sînt pentru fiecare din noi prilejuri de admirație și de învățăminte. Literatura sovietică ne oferă din belsug asemenea prilejuri și răspîndirea largă a cărții sovietice în țara noastră este o confirmare a acestui fapt.

Vorbînd de aprecierea literaturii sovietice în patria noastră, se cuvine să ne amintim că încă în condițiile neasemuit de grele ale regimului burghezo-moșieresc, la noi în țară au existat traduceri din literatura clasică rusă și sovietică — traduceri adesea trunchiate, circulînd uneori ilegal — care vădeau însă interesul masei romînești pentru cartea sovietică.

După 23 August 1944, cînd sub conducerea Partidului Comunist Român a fost înfăptuită insurecția armată și țara noastră a pășit pe drumul construirii socialismului, a început la noi o bogată activitate editorială și de popularizare a literaturii sovietice. În această privință o sarcină importantă și-a asumat-o Asociația pentru stringerea legăturilor de prietenie cu U.R.S.S. — A.R.L.U.S.-ul. Prin editarea celor mai importante opere ale literaturii clasice ruse și sovietice, pe de o parte, prin larga lor popularizare — în cadrul întîlnirilor cu scriitorii sovietici, al expozițiilor de cărți și altor manifestări —, pe de altă parte, A.R.L.U.S.-ul a desfășurat în cei cincisprezece ani de existență o activitate rodnică, punînd la îndemîna publicului românesc comorile literare ale popoarelor sovietice. Opere ale lui Radîșcev și Griboedov, Puskin și Gogol, Belinski și Cernîșevski, Tolstoi și Turgheniev, Cehov și Gorki, Maiakovski, Fadeev, Ehrenburg, Leonov, Șolohov și ale multor altor reprezentanți ai literaturii sovietice au fost traduse în limba romînă. Numai în primele 9 luni ale acestui an, Cartea Rusă a editat peste 40 de titluri de lucrări ale autorilor sovietici, într-un tiraj de peste 700.000 de exemplare. Multe din aceste lucrări au apărut în cîteva ediții succesive, tirajele epuizîndu-se cu repeziciune. Povestirea lui M. Șolohov Soarta unui om, de pildă, a cunoscut, într-un timp scurt de la apariție, trei ediții astăzi epuizate.

În cluburi, colțuri roșii, case de cultură, în Casele Prieteniei romino-sovietice, A.R.L.U.S.-ul organizează seri literare închinute unor scriitori, poeți, dramaturgi sovietici. Astfel, cu prilejul aniversării a 160 de ani de la nașterea lui A. S. Pușkin sau a 150 de ani de la nașterea lui N. V. Gogol au fost organizate seri literare în cadrul cărora participanții au ascultat expuneri interesante despre viața și opera scriitorilor, precum și fragmente din nemuritoarele lor creații.

O formă atrăgătoare de popularizare a literaturii sovietice o constituie serile tematice. Prezentînd pagini din literatura sovietică închinată Marii Revoluții Socialiste din Octombrie, seara tematică cu acest titlu ne-a făcut să reținem zilele eroice ale anului 1917, cînd au fost puse bazele lumii noi, lumea socialismului, după cum seara Literatura constructorilor comunismului ne-a adus în mijlocul oamenilor sovietici, care sub conducerea gloriosului Partid Comunist, traduc în viață visul de aur al omnirii — comunismul.

Cu prilejul decadelor și zilelor culturii organizate de A.R.L.U.S. și consacrate unor republici unionale sovietice, oamenii muncii din țara noastră au putut cunoaște mai îndeaproape literatura ucraineană, letonă, lituaniană, estonă, belorusă, etc. Forme variate de aprofundare a literaturii poporului sovietic prieten a oferit și Luna Prieteniei din acest an, cînd în vitrinele librăriilor au apărut volume noi din seria operelor complete ale lui Cehov și Gorki, traduceri din V. Stasov, F. Gladkov, L. Leonov, M. Stelmah, precum și volume de versuri de N. Nekrasov, I. Utkin, M. Aligher.

Nu se poate vorbi de popularizarea cărții sovietice de către A.R.L.U.S., fără a aminti de laborioasa activitate desfășurată în acest sens de biblioteca centrală A.R.L.U.S., care pune la dispoziția cititorilor aproape 200.000 de volume. Este semnificativ și faptul că Biblioteca este frecventată anual de peste 150.000 de cititori.

Am spicuit doar cîteva din formele prin care A.R.L.U.S.-ul își aduce contribuția la popularizarea literaturii sovietice în țara noastră. Dar faptul că literatura sovietică a devenit atât de apropiată oamenilor muncii din țara noastră, faptul că fiecare din noi vede în cartea sovietică un educator și un prieten nedespărțit, este și rezultatul dragostei și al interesului pe care le purtăm marii țări constructoare a comunismului, care a dat omnirii genii nemuritoare.

BIBLIOTECA CENTRALĂ A R L U S

în sprijinul difuzării cărții științifice

În anii puterii populare, cartea sovietică s-a bucurat de o apreciere unanimă în țara noastră. În limba rusă sau tradusă în românește, cartea sovietică a devenit în scurt timp un neprețuit prieten al cititorilor din R.P.R. Generalizînd experiența de zeci de ani de viață și luptă, de muncă și creație a primilor constructori ai socialismului, cartea sovietică a devenit și pentru constructorii socialismului din țara noastră un îndreptar însemnat și bogat pentru toate domeniile construcției socialiste, un statut căutat și respectat. Lucrări beletristice și științifice de cea mai mare importanță, cărți de filozofie, economie, fizică, chimie, silvicultură, medicină etc. au cucerit dragostea poporului nostru și o înaltă apreciere.

Un rol important în difuzarea cărții sovietice în mijlocul maselor largi de cititori îl joacă și Biblioteca Centrală A.R.L.U.S., care oferă cititorilor un fond bogat de cărți sovietice și românești, precum și un valoros material documentar, oglindind uriașa experiență a oamenilor sovietici, constructori ai comunismului.

Inițiată în anul 1945, Biblioteca centrală A.R.L.U.S. și-a început activitatea cu un număr relativ mic de volume — 4.855. Astăzi, fondul de cărți al bibliotecii se ridică la aproape 200.000 volume. Biblioteca dispune totodată de un mare număr de colecții de ziare și publicații, primind cu regularitate întreaga presă din țară, precum și presa centrală sovietică și

numeroase publicații din alte țări. Biblioteca face schimb de materiale cu biblioteca „Saltikov Scedrin“ din Leningrad și primește cărți de la biblioteca Academiei de științe a U.R.S.S. și biblioteca „V. I. Lenin“ din Moscova. De asemenea, prin asociațiile similare, biblioteca primește cu regularitate diferite materiale valoroase apărute în republicile unionale.

În fondul de cărți al Bibliotecii Centrale A.R.L.U.S. se află multe lucrări de o valoare deosebită, ca de pildă traducerea Satirelor lui Antioh Cantemir în limba franceză, tipărite la Londra în 1749, Istoria mării și decăderii imperiului otoman de Dimitrie Cantemir, tradusă în limba engleză și tipărită la Londra în 1734, diferite ediții ale operelor scriitorilor clasici români și sovietici, ediții din operele literare ale scriitorilor din literatura universală, albume cu reproduceri din muzeele U.R.S.S. (Galeriile Tretiakov, Muzeul Rus de Stat, Ermitajul, Muzeul Pușkin), albume cu reproduceri din muzeele celebre (Prado, Ufizi, Luvrul), monografiile ale clasicii artei ruse și sovietice (Repin, Levitan, Sișkin, Serov, Gherasimov, Manizer, Vera Mușina și alții). Trebuie subliniat că din fondul de cărți, circa 70% sînt în limba rusă.

Odată cu creșterea fondului de cărți a sporit și numărul cititorilor care frecventează biblioteca. Astfel, dacă în 1945, s-au înregistrat 1062 cititori, frecvența lor s-a ridicat în prezent la peste 150.000 cu un număr de 280.000 cărți consultate, în afara diverselor colecții de ziare și reviste.

Biblioteca centrală A.R.L.U.S. este deservită de un număr de 27 salariați, dintre care 3 tovarăși activează la secția de împrumut și secția pentru copii, iar restul deservește biblioteca centrală. Secția de împrumut are în prezent circa 4000 de abonați iar secția de copii 950 de abonați. Frecvența la biblioteca centrală este de 400—800 cititori, la secția de împrumut 200 de cititori, iar la secția pentru copii 50 de cititori.

În ceea ce privește activitatea bibliografică și documentară, aceasta a fost or-

ganizată și dezvoltată ținându-se seama de profilul bibliotecii. În bibliotecă sînt bine întocmite și pot fi consultate diferite cataloage ca:

- a) catalogul în limba rusă;
- b) catalogul cu articolele din periodicele sovietice și românești. (Se traduc și se clasifică titluri din 10 ziare și 77 reviste sovietice, precum și din 11 ziare și 45 reviste românești);
- d) catalogul de probleme al operelor clasicele marxism-leninismului;
- e) catalogul tematic cu fișe bibliografice, ținut la zi;
- f) catalogul iconograf cuprinzînd cele mai importante lucrări de artă plastică (tablouri celebre);
- g) catalogul pe republici unionale;
- h) catalogul alfabetic și sistematic al materialelor documentare.

În afara muncii de îndrumare și informare care se face în cadrul bibliotecii, au fost întocmite, numai în anul 1958, la cererea cititorilor sau a diferitelor instituții din Capitală, un număr de 50 de bibliografii pe următoarele teme: **Construcții hidrotehnice în U.R.S.S.** (cerută pentru o lucrare de diplomă), **Forme ale proprietății socialiste în țara noastră**, **Criza mondială între anii 1929—1933**, etc. Un număr sporit de bibliografii a întocmit biblioteca mai ales în perioada Lunii prieteniei romino-sovietice. Unele bibliografii pe teme ca **Avîntul industriei chimice în U.R.S.S.** sau **Roadele colaborării culturale între U.R.S.S. și R.P.R.** au fost cu precădere cerute și consultate. Rezultat al bogatei activități bibliografice este numărul sporit al cititorilor de materiale documentare, care s-a ridicat de la 25 pe zi, în 1957, la aproape 80 în 1958.

De asemenea, pentru a veni în ajutorul cititorilor care doresc să studieze unele probleme în lumina experienței sovietice, colectivul bibliotecii întocmește la cerere bibliografiile respective. De pildă pentru tov. I. Cosmescu, cercetător la Institutul C. I. Parhon, a fost întocmită bibliografia **Etnografia popoarelor siberiene și cauziene**. Iar la cererea Acad. Prof. Șt. Milcu

a fost întocmită bibliografia **Realizările științei și tehnicii în U.R.S.S. și țările de democrație populară în anul 1959.**

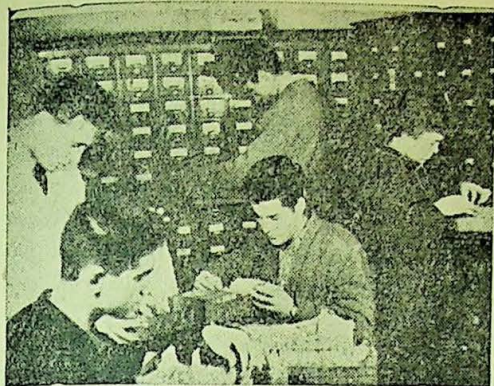
Un ajutor prețios îl dă biblioteca diferitelor instituții de cultură ca Radiodifuziunea, Televiziunea, teatrele din capitală și din țară. Astfel, pentru programele radiodifuziunii și televiziunii au fost întocmite materiale pe teme ca **Oamenii de știință sovietici**, **Din folclorul nostru** ș. a.

Tot la cererea întreprinderilor și instituțiilor, biblioteca împrumută diferite materiale valoroase, unele dintre ele fiind exemplare unice. De exemplu, la cererea Editurii muzicale a fost împrumutată lucrarea **Letopisețul vieții mele muzicale** de Rimsky Korsakov; teatrului Constantin Nottara piesa chineză tradusă în limba rusă **Fata cu părul cărunt**; Uzinelor „23 August” lucrările **Organizarea întreprinderilor și Planificarea întreprinderilor** de Teplov, ș.a.

De asemenea, biblioteca a colaborat cu alte biblioteci la întocmirea unor lucrări de interes general pe întreaga țară. Astfel, a întocmit lista periodicelor străine pentru **Buletinul anual al periodicelor**, elaborat de Biblioteca centrală de Stat. În prezent, se lucrează la un material bibliografic care va cuprinde toate cărțile în limbi străine, repartizate bibliotecilor din întreaga țară. Dar, în atenția principală a colectivului bibliotecii centrale A.R.L.U.S. este munca cu cititorul, buna deservire a acestuia.

Pentru popularizarea cărții și atragerea de noi cititori biblioteca folosește metode variate: consfătuirile cu cititorii, expoziții permanente de cărți noi, vitrine de cărți cu diferite materiale comemorative, popularizarea listelor de cărți noi apărute cu prilejul manifestărilor Casei prieteniei Romîno-Sovietice, scrisori pentru informarea oamenilor de specialitate și a diferitelor instituții asupra materialelor noi intrate în bibliotecă, articole în ziare, reportaje la radio etc.

De curînd, biblioteca a informat print-o scrisoare, trimisă la domiciliu, pe tovarășii Constantin Bărbulescu și Gică Constantin, muncitori fruntași la uzinele „Mao Tze-dun”

Sala fișierelor

asupra materialelor noi documentare din domeniul turnătoriei care pot fi consultate. Astfel, au fost recomandate cărțile: **Noutăți în teoria și practica turnătoriei**, traducere din limba rusă, **Metodele înaintate de proiectare și de confecționare a formelor de presare de Demin**, E. N., **Fabricarea pieselor turnate mari** (culegere de articole) traducere din limba rusă ș.a. Astfel, de liste de recomandare sînt trimise și altor cititori din diferite profesii și doctorilor Virgil Crețu și Șt. Horovitz de la Spitalul Cantacuzino, doctorilor M. Cocos și Virgil Păunescu de la Spitalul Brîncovenesc ș.a.

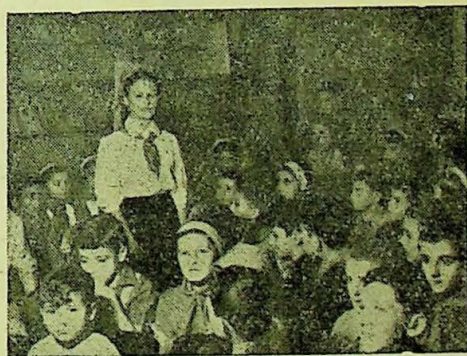
Folosind astfel de metode, biblioteca a reușit să-și formeze un număr mare de cititori permanenți printre care Ion Cristea, strungar la Întreprinderea Tehnico-Medicală și student al Institutului de Căi Ferate, Elvira Preda, profesoară, Mihai Sînpetru, cercetător la Muzeul de Istorie al Academiei, cititor al bibliotecii de pe vremea cînd era elev și mulți alții.

Relatînd despre munca bibliotecii cu cititorii, trebuie să menționăm în special activitatea secției de copii în cadrul căreia se organizează săptămînal diferite manifestări în limba rusă și în limba romînă, la care sînt antrenați să facă prezentări de cărți chiar unii dintre micii cititori, sub îndrumarea profesorilor din colectivul voluntar al secției. În cadrul acestor manifestări s-au organizat conferințe pe tema **Copii eroi în literatura sovietică** sau con-

cursuri ghicitori pe tema **Să cunoaștem pe cei mai dragi scriitori ruși și sovietici pentru copii**. O manifestare reușită a organizat colectivul bibliotecii cu prilejul întoarcerii copiilor, care au vizitat Uniunea Sovietică cu Trenul prieteniei. În cadrul acestei manifestări și-au expus impresiile culese din călătorie, pionierul Capătă Dorin, elev în clasa V-a, după care au urmat discuții cu privire la viața și activitatea pionierească din U.R.S.S. Totodată pentru micuții cititori, biblioteca a organizat și o vitrină cu imagini din excursia făcută. Pentru luna octombrie biblioteca a organizat mai multe seri de basme și poezii pe teme **Despre prietenia romîno-sovietică, Ziua comsomolului**, etc.

Desigur că și aci colectivul secției și-a format un colectiv voluntar de copii care îl ajută atît în realizarea programului artistic cit și în munca de recuperare a cărților nerestituite în termen. Sînt cunoscute printre cei mici numele lui Horenstein Mirela și Georgea Eugenia din colectivul artistic, al lui Preda Vasile și Livianu Ervin din colectivul de recuperare a cărților.

În anul 1960 Biblioteca Centrală A.R.L.U.S. va împlini 15 ani de activitate neobosită pusă în slujba difuzării cărții sovietice, — acest tezaur care reprezintă și slujește înaltul mesaj al ideilor socialismului și comunismului, al luptei pentru libertate și progres, pentru pacea și fericirea omenirii, al luptei pentru triumful ideilor marxism-leninismului.

O manifestare la secția de copii

ÎN ZILELE LUI OCTOMBRIE

Marele avânt al culturii în Uniunea Sovietică și-a găsit expresia încă din primele zile ale puterii sovietice și în domeniul bibliotecilor. Chiar din primele zile după Revoluția din Octombrie, Partidul Comunist și Guvernul Sovietic au acordat o atenție deosebită dezvoltării bibliotecilor, astfel ca acestea să devină de îndată accesibile întregului popor dornic de cultură.

Cel care a dat un impuls deosebit dezvoltării și organizării bibliotecilor a fost V. I. Lenin. Lucrarea Lenin despre biblioteci aduce la cunoștința bibliotecarilor articolele de presă, convorbirile, dispozițiile și cuvântările în care marele dascăl al omenirii muncitoare a arătat sarcinile muncii cu cartea și căile de dezvoltare a bibliotecilor în Uniunea Sovietică.

Mari merite în dezvoltarea activității bibliotecarilor din Uniunea Sovietică, chiar din primele zile ale Revoluției din Octombrie are și N. K. Krupskaja. În primii ani ai puterii sovietice, ea a condus direcția extrașcolară și a fost membră a Consiliului Comisariatului poporului pentru problemele de învățământ; din 1920 a fost președintă a învățământului politic general, iar din 1929 — locțiitor al Comisariatului poporului pentru învățământ, secția muncii de învățământ politic. Între anii 1918—1920 N. K. Krupskaja a publicat o serie de articole și cuvântări cu privire la problemele învățământului public, a muncii extrașcolare și de bibliotecă. Nu există domeniu din munca de bibliotecă de care N. K. Krupskaja să fie străină. Lucrările ei în problemele muncii de bibliotecă constituie o contribuție prețioasă în problemele biblioteconomiei.

Pentru buna funcționare a bibliotecilor, curînd după Revoluția din Octombrie a fost înființat pe lângă Comisariatul poporului

pentru problemele de învățământ, un serviciu al bibliotecilor. Acesta se ocupa în special de bibliotecile științifice, precum și de prelucrarea, folosirea și repartizarea bibliotecilor moșierești și ale altor biblioteci rechiziționate.

În scopul unei bune păstrări și a unei repartizări mai raționale a acestor cărți între biblioteci, a fost creat în anul 1918 Fondul de Stat al Cărții ale cărui cărți erau păstrate la Moscova, Petrograd și în alte orașe. În Octombrie 1919, fondul din Moscova număra circa 6.000.000 de cărți. Aceste cărți erau repartizate, în funcție de conținutul lor, bibliotecilor științifice și publice, precum și bibliotecilor de masă.

În același timp, au început să fie organizate și cursuri de bibliotecari. Pentru a ajuta în munca de alegere a cărților și de organizare a lecturii, în 1918, secția de biblioteci de pe lângă serviciul extrașcolar întocmea și difuza listele model ale cărților pentru bibliotecile de toate categoriile. De asemenea secția a pus problema întocmirii, cu ajutorul specialiștilor din diferite domenii de cunoștințe, a cataloagelor de recomandare pentru biblioteci din orașe și sate. Iar la începutul anului 1919, la sesiunea bibliotecilor convocată de Comisariatul poporului pentru învățământ au fost elaborate directive generale cu privire la organizarea activității bibliotecilor, din R.S.F.S.R.

Datorită acestor măsuri, în ciuda războiului civil, a intervenției armate străine, în ciuda ruinii, epidemiei, lipsei de alimente, în anii 1917—1918, pretutindeni în orașe și sate au început să se deschidă biblioteci de masă, accesibile tuturor. Astfel, la începutul anului 1919 în gubernia Penza se numărau 59 de biblioteci de plasă care posedau în medie câte 2.000 cărți și

48 biblioteci sătești cu cîte 700 cărți. În județul Kozlov, gubernia Kursk, către sfîrșitul anului 1918 existau 30 de biblioteci, iar în prima jumătate a anului 1919 s-au făcut planuri pentru deschiderea a încă 50 de biblioteci. În județul Sergaci, gubernia Nijegorodskaja, pe lingă cele 9 biblioteci existente s-au mai deschis în anul 1918 încă 28 de noi biblioteci. În general, setea de cultură a maseilor se manifesta prin faptul că acolo unde nu erau biblioteci, populația se străduia să facă tot ce-i sta în putință pentru a accelera organizarea lor, oferind în acest scop local, lemne pentru încălzit și bani pentru procurarea cărților.

De o uriașă importanță pentru munca bibliotecilor a fost Hotărîrea Congresului al VIII-lea al Partidului, convocat în martie 1919, într-o situație grea, cînd țara era înconjurată din toate părțile de dușmani.

În afară de rezoluția generală „Cu privire la atitudinea față de țărănimea mîl locașă” Congresul a mai adoptat și rezoluția „Cu privire la propaganda politică și munca cultural-educativă la sate” la elaborarea căreia a luat parte și V. I. Lenin. Rezoluția sublinia necesitatea de a se acorda cea mai mare atenție culturalizării satului, relevînd importanța organizării unei rețele largi de biblioteci sătești.

La intensificarea activității bibliotecilor a contribuit și Primul Congres pe întregul Rusie în problema învățămîntului extrașcolar ținut la Moscova în mai 1919, unde a luat cuvîntul și V. I. Lenin. La Congres s-a discutat pe larg și problema bibliotecilor, subliniindu-se rolul ce revine acestora în desfășurarea educației politice și culturale a poporului. În rezoluțiile Congresului se spunea că bibliotecile trebuie să facă propaganda ideilor comuniste, să desfășoare o muncă politică, ținînd seama de particularitățile momentului actual, să fie legate de viață, să mențină legături cu alte instituții extrașcolare înrudite, să fie accesibile cercurilor largi de cititori, mai cu seamă muncitorilor și țărănilor și să aibă cărți cu un conținut corespunzător intereselor lor.

Activitatea bibliotecilor a fost destul de larg înfățișată la expoziția organizată de Congres. Aici au fost prezentate materiale cu privire la organizarea bibliotecilor de masă, a bibliotecilor Armatei Roșii, și a bibliotecilor căilor ferate. Au fost prezentate exponate privind popularizarea cărților, inclusiv materialele privind tehnica de bibliotecă.

Traducînd în fapte indicațiile preconizate de Primul Congres pe întreaga Rusie în problema învățămîntului extrașcolar, munca cu cartea a devenit și mai strîns legată de sarcinile politice.

În mai toate bibliotecile se organizau de cîteva ori pe săptămînă lecturi în grup. În deosebi erau ascultate cu mult interes lecturile din ziare. O atenție deosebită acordau bibliotecarii explicării politicii puterii sovietice la sate.

În mod obișnuit, bibliotecarii citeau în primul rînd directivele puterii sovietice, apoi scurte știri și telegrame. Fiecare știre se completa cu informații concrete politice, economice, geografice, istorice, etc. Se ațirna pe perete o hartă și ascultătorii erau obișnuiți astfel să prețuiască folosirea hărții la citirea ziarelor, mai cu seamă atunci cînd era vorba de fronturile războiului civil și de statele străine.

În timpul cititului se închegau discuții, se puneau multe întrebări. Evenimentele războiului civil și situația frontului, trezeau în mijlocul ascultătorilor cel mai mare interes. Bibliotecarii reușeau să facă pe cei prezenți la lecturi să înțeleagă, că Armata Roșie le apăra interesele, că cuceririle revoluției depindeau de reușita luptei împotriva dușmanilor puterii sovietice.

În perioada intervenției militare străine și a războiului civil o largă răspîndire a cunoscut munca de bibliotecă în cadrul Armatei Roșii.

Primele biblioteci au apărut în Armata Roșie încă din anul 1918. Se organizau biblioteci în regimente, la unele batalioane, în școli militare, instituții, spitale, în flotă, etc. De regulă fiecare club militar avea o bibliotecă. În orașele mari se mai deschideau și biblioteci comune pentru toate gar-

nizoanele. Biblioteci se înființau și în unele divizii și în alte mari unități militare, iar companiile și alte subdivizii militare erau înzestrate cu biblioteci mobile.

Aceste biblioteci erau larg aprovizionate cu cărți și broșuri. Este grăitor faptul că în cursul anului 1919 Direcția politică a Republicii a trimis, în special bibliotecilor din Armata Roșie, peste 23.000.000 de reviste și broșuri. Pentru înzestrarea bibliotecilor Armatei Roșii cu cărți se efectuau și colecte publice în rîndul populației. În mai 1920 de pildă, la Kazan, unde se afla statul major și direcția politică a Armatei de Rezervă a Republicii, a fost organizată „Ziua cărții și a învățămîntului”. În această zi, populația orașului a donat o mulțime de cărți pentru Armata Roșie.

Importanța care se acorda bibliotecilor în rîndurile Armatei Roșii o dovedește și faptul că, de pildă, dacă în martie 1920, Armata I-a de Cavalerie avea 60 de biblioteci și 6 săli de lectură, în iulie același an, numărul bibliotecilor a crescut pînă la 120, iar cel al sălilor de lectură la 38, pentru ca la sfîrșitul anului 1920 numărul bibliotecilor să ajungă la 132, cu un fond de 25.000 cărți.

În Armata Roșie se aplicau pe larg formele active ale muncii de masă ale bibliotecilor. Cu ajutorul afișelor, lozincilor, listelor de recomandare, se făcea popularizarea bibliotecii și a cărții, se popularizau problemele în legătură cu cititul și studiul individual.

Directia bibliotecilor a Districtului militar de vest a tipărit 12 liste de recomandare de cărți despre serviciul militar în Armata Roșie și sarcinile ei în legătură cu activitatea de ordin militar, despre situația internațională și lupta clasei muncitoare împotriva capitalismului, despre lupta împotriva foametei, probleme în legătură cu agricultura, igiena etc. În liste se recomandau un mare număr de cărți; ele se afișau în toate bibliotecile districtului, iar titlurile cărților din biblioteca respectivă se subliniau în listă.

Intr-una din unitățile acestui district s-a organizat o expoziție de liste de recoman-

dare ilustrate, care se transmitea de la o bibliotecă la alta.

În unitățile Armatei Roșii, bibliotecarii foloseau lecturile cu voce tare și convorbirile, citeau conferințe, organizau seri literare.

O metodă obișnuită în bibliotecile Armatei Roșii era aceea a Cărților de întrebări și răspunsuri. Fiecare ostaș avea dreptul să înscrie în această carte întrebarea care-l interesa și la care i se dădea de îndată tot în scris, răspunsul. În multe unități s-a introdus următoarea ordine: scrisorile trimise ostașilor roșii, erau aduse de la poșta la bibliotecă, putînd fi ridicate numai de aici. La bibliotecă ostașul putea primi hîrtie, plic, și dacă avea nevoie i se ajuta să citească scrisoarea și să răspundă la ea. Toate acestea contribuiau la popularizarea bibliotecii, ajutau la difuzarea literaturii.

Ne putem face o idee despre proporțiile bibliotecilor Armatei Roșii din următoarele date: potrivit unei evidențe incomplete, Armata Roșie a avut în anul 1918 — 3035 biblioteci staționare; în anul 1919 — 7500; iar în anul 1920 — 10.029.

Un rol important în explicarea politicii puterii sovietice, în mobilizarea tuturor forțelor poporului în lupta împotriva intervențiștilor străini și a contrarevoluției, l-au jucat în anii aceia punctele de agitație.

Înființate în gările mari, mai ales la cele situate lîngă nodurile de cale ferată și în porturi, localurile punctelor de agitație serveau și ca sală de lectură. Aci erau întotdeauna ziare centrale și locale, reviste, publicații de agitație politică. Numai în anul 1919—1920 prin punctele de agitație s-au difuzat milioane de exemplare de publicații.

Tînărul stat sovietic a manifestat o deosebită grijă și pentru dezvoltarea rețelei de biblioteci științifice și speciale.

S-au înființat multe biblioteci noi pe lîngă instituțiile de învățămînt superior, muzee, instituții de cercetări științifice și alte instituții.

Dintre bibliotecile științifice importante înființate în anul 1918 se pot cita: Biblioteca Academiei socialiste (astăzi Biblioteca

principală a direcției științelor sociale a Academiei de științe a U.R.S.S.), a Prezi-
diului Sovietului Suprem al Economiei Na-
ționale (astăzi Biblioteca de stat a Minis-
terului Învățămîntului Superior al U.R.S.S.),
Biblioteca Academiei Militare „M. V. Frun-
ze“, Biblioteca Comitetului Central de sta-
tistică și Biblioteca universității din Ir-
cutsk. În 1919 a fost organizată Biblioteca
centrală de medicină.

Biblioteca Rumianțev, care în urma mu-
tării capitalei la Moscova în 1919, a în-
ceput să se transforme în bibliotecă cen-
trală de stat a țării, a fost înzestrată în
primii 3—4 ani după revoluție cu aproape
1.500.000 de cărți. În 1919, personalul bi-
bliotecii a fost sporit de cîteva ori în com-
parație cu timpul de dinainte de revoluție;
a crescut simțitor și bugetul ei. În același
an a început întocmirea unui catalog sis-
tematic al bibliotecii, ceea ce se încercase
de altfel încă în deceniul al 7-lea al vea-

cului trecut, fără ca această acțiune să
poată fi dusă la bun sfîrșit din cauza in-
suficienței mijloacelor. Trebuie să relevăm
că în iarna anului 1919—1920 cînd com-
bustibilul era o raritate, potrivit unei di-
rective speciale emisă de Consiliul Comi-
sarilor poporului, biblioteca a fost apro-
vizionată cu combustibil.

Statul sovietic a alocat sume importante
și pentru organizarea altor biblioteci știin-
țifice și biblioteci publice mari.

Scurta trecere în revistă a modului de
organizare și dezvoltare a bibliotecilor so-
vietice în primii ani după revoluție, arată
importanța acordată acestui sector de muncă
de către Partidul Comunist și Guvernul So-
vietic. Astăzi, după 42 de ani de la Marea
Revoluție Socialistă din Octombrie, munca
bibliotecarilor sovietici desfășurată în pe-
rioda grea a anilor 1917—1920 continuă
să servească drept un exemplu luminos.

Biblioteca - un sector important de activitate

În ziarul „Pravda“ din 2 octombrie s-a
apărut articolul *Bogăția bibliotecilor
poporului*, care analizează munca bibli-
otecilor sovietice în perioada de după Con-
gresul al XXI-lea al P.C.U.S. Articolul
începe prin a arăta că în Uniunea Sovie-
tică, editarea cărților a atins tiraje de mi-
lioane de exemplare, nemaiîntlnite în vreo
altă țară din lume. Cartea este apreciată
și iubită de popoarele sovietice, principalul
mijloc de pătrundere a ei în mase fiind
rețeaua de biblioteci, care cunoaște o dez-
voltare fără precedent. „Numărul bibliote-
cilor — precizează articolul — a crescut
cu mai mult de 10 ori iar al fondurilor
de cărți de 69 ori“ — Uniunea Sovietică
întrecînd astfel, cu mult toate țările capita-
liste.

Congresul al XXI-lea al P.C.U.S. a mar-
cat un nou avînt în activitatea biblioteci-
lor sovietice, care îndrumate și ajutate de
organizațiile de partid și sindicat, și-au îm-
bunătățit munca de răspîndire a cărții, în-
scriind procente însemnate de noi cititori.
În sprijinul acestei activități, C.C. al
P.C.U.S. a trasat sarcini precise, atît re-
țelei de biblioteci cît și acelor instituții cul-
turale cu munci de răspundere în frontul
ideologic.

„Principala sarcină a bibliotecilor — ara-
tă „Pravda“ este popularizarea hotărîrilor
istorice ale Congresului al XXI-lea al
P.C.U.S., explicarea politicii și a hotărîrilor
Partidului și Guvernului Sovietic, ajutara-
rea activă a partidului și statului în edu-
carea și ridicarea conștiinței comuniste și

a nivelului cultural și tehnic al oamenilor sovietici“.

În vederea realizării acestei sarcini de onoare, articolul din „Pravda“ se ocupă de căile și mijloacele ce stau la îndemâna bibliotecilor. Astfel activitatea bibliotecilor trebuie organizată în vederea dezvoltării dragostei față de carte, ajutorarea oamenilor muncii din uzine și de pe ogoare ca să cunoască realizările științei și tehnicii, precum și însușirea metodelor avansate de muncă, o atenție deosebită acordându-se tineretului.

Mărirea numărului de cititori și a circulației cărții, presupune accesul liber al populației din fiecare centru populat la bibliotecă. De aceea, pe lângă case de cultură, cluburi, trebuie construite și clădiri pentru biblioteci de masă. Să fie încurajată și lărgită inițiativa colhozurilor care construiesc din mijloace proprii biblioteci cu săli de lectură. Biblioteca fiind o importantă instituție culturală, este neapărat necesar să se ia măsuri acolo unde nu sînt încăperi corespunzătoare și să se asigure spațiul necesar.

O altă problemă importantă — semnalată de articolul din „Pravda“ este și aceea a justei aprovizionări a bibliotecilor cu cărți științifice și tehnice, de producție, precum și cu materiale vizuale. Se recomandă să se facă o reimpărțire a volumelor între di-

ferite biblioteci, iar editurile să fie obligate să trimită din timp fiecărei biblioteci planul tematic și lista de recomandări.

Ridicarea activității bibliotecare la nivelul noilor cerințe necesită asigurarea unei bune îndrumări a acestora. În acest scop se recomandă ca ministerele respective, consiliul unional al sindicatelor și diferitele organizații să supravegheze îndeaproape activitatea bibliotecilor respective, creind condiții pentru participarea maselor și răspîndirea cit mai largă a cărților.

Experiența arată că consiliile bibliotecare contribuie la atragerea la bibliotecă a maselor largi de muncitori, colhoznici și intelectuali. Ele trebuie să-și extindă preocupările, popularizînd biblioteca în rîndurile comsomoliștilor, învățătorilor, specialiștilor, activiștilor de partid și sindicali.

La rîndul lor presa, radio și televiziunea pot contribui la îmbunătățirea activității bibliotecilor și a difuzării cărții. În acest scop, ele trebuie să popularizeze experiența celor mai bune biblioteci, să publice și să difuzeze cu regularitate recenzii și liste despre cele mai bune cărți din diferite domenii de specialitate.

Bibliotecile sovietice dispun de fonduri prețioase care constituie o armă importantă în educarea comunistă a oamenilor muncii. Aceste bogății ale bibliotecilor trebuie să fie puse la dispoziția poporului.

ȘTIRI

● În S.U.A. a apărut un ghid al colecțiilor de cărți ce se află în bibliotecile din Statele Unite și Canada. (A guide to special book collections and subject emphases as reported by university, college, public and special libraries in the United States, the Territories and Canada, Comp. by Lee Ash. N.Y. 1958, XIV, 4769 p.) Lucrarea cuprinde aproape 17.000 de colecții speciale, fiecare descrisă în ordinea alfabetică a cuvîntului principal. Ghidul cuprinde următoarele date cu privire la biblioteci: tematica fondului, numărul de volume, date

despre diferite colecții, manuscrise, broșuri și ilustrații.

● În Editura Poporului (Volksvenlag) din Weimar, în colecția „Lesebücher für unsere Zeit“, de la a cărei înființare s-au serbat 10 ani, au apărut pînă în prezent 1.250.000 exemplare. Cel mai mare succes l-au înregistrat volumele Goethe într-un tiraj de 185.000 exemplare, Heine în 135.000 exemplare, Lessing în 103.000 și Schiller în 90.000 exemplare. Colecția a înregistrat 30 volume.

STATUTUL NOȘTRI

Ampla dezvoltare a activității bibliotecilor noastre în anii regimului democrat popular se datorează, fără îndoială, și ajutorului primit din partea bogatei literaturi de specialitate tipărită în acești ani și în rîndul căreia literatura sovietică de specialitate tradusă în limba română ocupă un loc de cinste. În paginile acestei literaturi, lu-

crătorii bibliotecilor noastre au primit de multe ori răspunsuri la întrebările ce și le puneau în vederea organizării temeinice a muncii de răspîndire a cărții, au găsit un exemplu viu de urmat în învingerea oricăror obstacole în atragerea cititorilor, un punct de plecare spre aflarea unor noi căi pentru pătrunderea cărții în mase. Revista noastră s-a făcut, în repetate rînduri, ecoul recunoștinței lucrătorilor din bibliotecile de toate categoriile, față de colegii lor din Uniunea Sovietică a căror experiență transmisă pe calea publicațiilor traduse în limba română, a constituit un sprijin neprețuit în obținerea rezultatelor frumoase de astăzi.

În 1948, cînd bibliotecile din țara noastră, în prima organizare, erau lipsite de experiență, lucrarea lui R. Kibrik **Pentru uzul bibliotecilor sindicale** le-a arătat primii pași spre desfășurarea unei activități rodnice.

Un bogat izvor de învățăminte au găsit bibliotecarii noștri în numeroasele lucrări tipărite mai tîrziu prin grija Comitetului pentru Așezămintele Culturale și a Direcției Generale a Așezămintelor Culturale din Ministerul Învățămîntului și Culturii.

Tehnica de bibliotecă, adaptare după lucrarea cu același nume a lui V. Klenov, a constituit un material de bază în organizarea tehnică a bibliotecilor noastre. Studiarea, însușirea și punerea în practică a îndrumărilor cuprinse în acest volum, a permis multor bibliotecari să organizeze temeinic bibliotecile respective.

Cît privește problemele popularizării și răspîndirii cărții în mase, bibliotecarii noștri au avut o călăuză prețioasă în **Munca bibliotecii de masă**, adaptare după V. N. Denisiev. Frumoasele rezultate dobîndite de bibliotecarii, care au pus în practică învățămintele acestei lucrări, arată eficacitatea metodei prezentate în cuprinsul ei.

Insemnările lui A. Artemiev, prezentate în volumul **Insemnările unui bibliotecar sătesc**, au însemnat pentru bibliotecarii noștri un exemplu viu de rezultatele ce pot fi obținute atunci cînd există preocupare și dragoste pentru nobila profesiune de bibliotecar. Metodele folosite de Artemiev pot fi astăzi întîlnite în activitatea zilnică a multor biblioteci de la sate, ceea ce a permis bibliotecilor în cauză să cîștige noi contingente de cititori.

Nenumărați bibliotecari ne-au mărturisit ajutorul prețios primit din studierea lucrării **Propaganda cărții agrotehnice** care le-a indicat căile cele mai nimerite pentru popularizarea acestei categorii de cărți, lucru resimțit în îmbunătățirea simțitoare a indicelui de citire și de circulație a cărților cu conținut agro-zootehnic.

Nelipsită de pe masa de lucru a bibliotecarilor, literatura sovietică de specialitate tradusă în limba română a călăuzit și pașii celor ce muncesc cu micii cititori.

Lucrarea **Biblioteca de copii** care prezintă metodele muncii ideologice și de educație în rândul micilor cititori, și-a atins din plin scopul. Temele dezbătute în această culegere au înarmat bibliotecarii cu temeinice cunoștințe în vederea unei largi popularizări a cărții în mijlocul copiilor și tineretului.

Un alt domeniu în care bogata experiență sovietică a venit în ajutorul bibliotecarilor este și acela al conservării fondurilor de cărți. Lucrarea **Conservarea fondului de cărți** tipărită în anul 1957, a subliniat importanța păstrării în bune condițiuni a cărților, indicând totodată și mijloacele cele mai potrivite pentru atingerea acestui scop. Pe baza acestor indicații, unele biblioteci regionale, orașenești și raionale, au obținut o serie de rezultate îmbucurătoare în direcția prevenirii și combaterii acțiunii dăunătoare a microorganismelor și insectelor asupra cărților, în întreținerea în bune condițiuni a depozitelor de cărți ca și în acțiunea de reparare și restaurare a cărților.

Far călăuzitor, activitatea bibliotecilor sovietice a prilejuit bibliotecilor regionale din patria noastră să dobândească o experiență bogată în domeniul metodei, ajutor de preț pentru bibliotecile de masă. Metodele folosite astăzi cu mult succes de către bibliotecile regionale, în munca de îndrumare metodică, au fost preluate în mod creator din bogatul arsenal al muncii desfășurate cu atita eficacitate în această direcție de către bibliotecile sovietice.

Apariția manualului practic **Munca metodică a bibliotecii regionale** care prezintă toate aspectele muncii metodice în bibliotecile regionale, înseamnă un nou și însemnat sprijin pentru aceste biblioteci în efortul lor continuu, pentru acordarea unui ajutor cât mai competent bibliotecilor din regiune.

Multe din problemele tratate în manual, în deosebi cele referitoare la formele muncii de îndrumare, sînt cunoscute și aplicate de metodiștii bibliotecilor regionale. Studiarea atentă și însușirea conținutului bogat al lucrării permite metodiștilor să îmbunătățească acțiunile inițiate, trezind în ei o atitudine creatoare față de muncă.

Incepînd cu sfaturile referitoare la metoda deplasărilor pe teren și continuînd cu cele referitoare la măsurile pentru calificarea lucrătorilor din biblioteci, analizarea, sintetizarea și popularizarea experienței înaintate ș.a., toate capitolele lucrării scot la iveală posibilitățile numeroase ce stau la dispoziția metodiștilor pentru acordarea unui ajutor diferențiat, în funcție de condițiile de muncă ale fiecărei biblioteci, modalitățile numeroase de apropiere față de bibliotecari. Alături de formele muncii de îndrumare metodică, sînt deosebit de utile pentru metodiști, sfaturile privind organizarea acestei munci. Indicațiile în legătură cu modul de funcționare al secției metodice și bibliografice, antrenarea întregului colectiv în îndrumarea metodică ca și planificarea muncii, pot fi aplicate cu succes în bibliotecile regionale, permițînd astfel desfășurarea unui volum de muncă, cantitativ și calitativ, mai bogat. În fine, trebuie să relevăm și un alt lucru deosebit de folositor pentru metodiștii noștri: schema catalogului de literatură, biblioteconomie, a cărui punere în practică contribuie la ușurarea muncii lor.

Literatura de specialitate sovietică, tradusă în limba română a fost și este un sfătuitor apropiat pentru bibliotecarii noștri și în domeniul bibliografiei.

Înaintata experiență a bibliotecilor sovietice în activitatea de informare și îndrumare bibliografică, oglindită în **Bibliografia generală** de V. N. Denisiev a servit ca un bun îndreptar bibliotecilor noastre în activitatea bibliografică și de propagandă a cărților. Aceste îndrumări au fost completate cu indicațiile cuprinse în culegerile

de articole traduse din limba rusă **Bibliografia în ajutorul popularizării cărții și Din experiența bibliotecilor sovietice**, unde cei interesați au găsit sfaturile necesare pentru ca bibliografia să poată servi drept instrument de seamă în buna deservire a maselor de cititori.

Dezvoltarea neconținută a activității bibliografice, creșterea permanentă a cerințelor cititorilor, a ridicat noi probleme în munca teoretică și practică a bibliografilor. Apariția materialului metodic tradus din limba rusă **Munca de informare bibliografică în biblioteca regională**, întocmit de G. B. Koltîpina, E. P. Korșunova și A. D. Rkâlțkaia sub redacția lui V. V. Denisiev, ajută la rezolvarea multora din aceste probleme.

Lucrarea tratează în general despre organizarea muncii bibliografice, evidența și planificarea tuturor formelor ei. Lectura ei oferă posibilitatea însușirii de cunoștințe a căror aplicare va ridica la un nivel mai înalt munca de informare bibliografică a cititorilor.

O expunere bogată în conținut este cea referitoare la organizarea aparatului de informare bibliografică, de care depinde operativitatea și calitatea informațiilor bibliografice date. Dar, în afara cunoașterii izvoarelor, bibliografii au nevoie de anumite deprinderi metodice în primirea, în căutarea, alegerea și organizarea materialelor, în formularea răspunsurilor. Discutând caracterul informațiilor care pot fi solicitate de cititor, autorii arată diversele izvoare și metodele ce pot fi aplicate pentru rezolvarea lor, ceea ce permite satisfacerea cerințelor atât de diverse ale cititorilor. Învățăminte prețioase pentru activitatea lor practică le vor trage bibliografii și din lectura capitolului **Munca de informare bibliografică** unde se înfițișează cele mai diverse metode de muncă de informare bibliografică, atât colective cit și individuale, precum și din capitolul unde se expun sfaturi privind îndrumarea metodică a bibliotecilor de masă pentru organizarea muncii de informare bibliografică a cititorilor. Mai succinte dar deosebit de actuale, sînt datele prezentate în legătură cu coordonarea muncii de informare bibliografică, unde se arată măsurile întreprinse în această direcție în Uniunea Sovietică, îndrumările privind popularizarea cunoștințelor bibliografice în rîndul cititorilor și personalului bibliotecii, precum și capitolul referitor la evidența și planificarea muncii bibliografice.

Destinată îmbunătățirii muncii bibliografice este și lucrarea lui S. S. Levina și A. A. Smirnova **Întocmirea bibliografiei de recomandare** (Din experiența secției bibliografice de recomandare a bibliotecii de Stat a U.R.S.S. „V. I. Lenin“). Imbrățișînd un sector de activitate care cunoaște o dezvoltare tot mai amplă în țara noastră, lucrarea este menită să ducă la o mai justă organizare a procesului de muncă de care depinde în mare măsură, calitatea și rezultatul muncii bibliografice.

Urmărind etapele diferite ce trebuie parcurse pentru alcătuirea bibliografiilor de recomandare, autorii ridică o serie de probleme de care trebuie să se țină seama în mod deosebit.

Astfel o atenție deosebită trebuie dată alegerii temei bibliografice, care determină în esență, întreaga direcție a activității bibliografului și a colectivului bibliotecii în întregime. Combătînd indiferența față de tema bibliografiei, care caracteriza pe bibliografii de școală veche, autorii relevă importanța unui sistem armonios de lucrări bibliografice, care să cuprindă problemele principale din toate domeniile de activitate. Discutînd necesitatea existenței unor bibliografii pe teme și niveluri diferite, care să răspundă nevoilor variatelor categorii de cititori, se subliniază importanța cooperării între diferitele tipuri de biblioteci.

O altă problemă direct legată de conținutul muncii este cea a specializării bibliografului. În legătură cu aceasta, autorii arată că, atunci când există o schemă mai mare, se creează condiții mai favorabile specializării. Amintind apoi că încă în anul 1926, la cel de al doilea congres al bibliografilor din toată Rusia, L. M. Tropovski a remarcat că un anumit enciclopedism este o particularitate obligatorie a profesiei de bibliograf, — autorii subliniază că practica a dovedit că lipsa unei specializări înguste nu împiedică succesele muncii bibliografice. Dar, dacă bibliograful se specializează într-un domeniu pentru el nou, dacă în preocuparea lui către un cerc larg de teme se întâlnește cu altele noi, cu probleme puțin cunoscute lui, nivelul înalt științific al fiecărei lucrări poate fi asigurat numai cu condiția ca autorul în desfășurarea muncii să studieze și să adâncească tema, în primul rând și, în al doilea rând ca în munca de întocmire a bibliografiei să fie atrași să participe în calitate de redactori științifici și consultanți, specialiștii domeniului obiectului respectiv.

Desigur, este greu de enumerat în cadrul articolului de față multitudinea problemelor pe care le ridică lucrarea citată mai sus. Trebuie să arătăm însă că fiecare capitol, ca de pildă, acela care tratează despre studierea temei și întocmirea prospectului, unde bibliografii au prilejul să cunoască sistemul notițelor, principiile alegerii și schema așezării materialului, apoi modalitățile de căutare a lucrărilor publicate în culegeri de opere, modalitățile de depistare a cărților, etc., toate sînt la fel de folositoare bibliografului, în munca de întocmire a unei bibliografii de recomandare, pe principii cît mai juste.

Bibliografia regională, la început de activitate în bibliotecile noastre, va cunoaște fără îndoială un avînt în urma apariției lucrărilor: **Bibliografia regională în U.R.S.S.** de A. Nikolaev și **Fișierul etnografic al unei biblioteci regionale** de A. Mamontov. Publicarea acestor lucrări umple un gol viu resimțit de bibliografii noștri, constituind un bun ghid asupra principiilor călăuzitoare ce trebuie să stea la baza bibliografiei cu caracter local.

Scurta trecere în revistă a lucrărilor principale ale literaturii sovietice de specialitate, tradusă în limba română, arată ajutorul neprețuit primit de bibliotecarii din țara noastră în rezolvarea cu succes a problemelor atît de variate ale muncii cu cartea. Transmițătoare a experienței inepuizabile a bibliotecilor sovietice, literatura sovietică de specialitate este un prieten și sfătuitor apropiat al bibliotecarilor noștri, în munca lor nobilă de răspîndire a cărții în mase.

655 (097)

TIPAR ROMÂNESC ÎN GEORGIA

(250 DE ANI DE LA ÎNFIINȚAREA PRIMEI TIPOGRAFII
ÎN GEORGIA 1709—1959).

GHEORGHE POPP

directorul Fondului de Stat al Cărții

Tiparul a fost introdus de timpuriu în țara noastră, situându-ne pe locul al treilea între țările Europei răsăritene, după Polonia și Muntenegru. Prima tipăritură Liturghierul Slavonesc a apărut în anul 1508, probabil la Tirgoviște și se datorește călugărului Macarie, adus în țară de Radu cel Mare. În secolul al XVII-lea tipărirea de cărți ia un mare avânt, datorită în primul rând ajutorului rusesc. Petru Movilă, mitropolitul Kievului, trimite la cererea lui Matei Basarab și Vasile Lupu, material tipografic și meșteri în Muntenia și Moldova. Domnitorul Constantin Brâncoveanu vrînd să-și extindă influența asupra întregului răsărit ortodox, tipărește cărți de ritual, nu numai pentru nevoile interne, ci și în limbile greacă și arabă, pe care le dăruiește bisericilor din Arabia. În anul 1706, din porunca sa, se trimite la Alep o tipografie, în care se imprimă cea dintâi Psaltire arabă. Pe dosul foii de titlu se află stema Țării Românești, înconjurată cu inițialele grecești ale lui Constantin Brâncoveanu.

Cel care ajută în mod direct pe domn în această acțiune, este viitorul mitropolit al Țării Românești, Antim Ivireanu, pe numele lui laic, Andrei. Unii scriitori mai vechi au susținut că era român, dar mărturiile lui — mai demne de crezare — ne arată că era străin și anume georgian.

Astfel, în cuvîntarea pe care a ținut-o cînd a ajuns mitropolit el a spus: „Dumnezeu nu a căutat la străinătatea mea” (sublinierea noastră), iar într-o scrisoare către Constantin Brâncoveanu, afirmă: „N-am fost numai eu episcop și mitropolit străin în Țara Românească” (sublinierea noastră).

În unele din cărțile tipărite de Antim Ivireanu se precizează că era georgian; de pildă în *Antologhionul* apărut în grecește la Snagov în anul 1697, se arată că a fost tipărit de către Antim Ieromonahul din Iviria (Iviria este numele grecesc al Georgiei). Deci, de la țara lui de baștină și-a luat numele de Ivireanu sub care este cunoscut.

Un contemporan, florentinul Anton Maria del Chiaro, secretarul de limbi occidentale al domnului Constantin Brâncoveanu, ne-a lăsat mărturii prețioase despre Antim Ivireanu: „...am văzut clișee în lemn și aramă pentru trebuințele tipografiei, al cărui conducător pe timpul meu, era Antim mitropolitul Valahiei, de naționalitate georgiană (sublinierea noastră)...¹⁾ Despre Antim, ni se spune că era dotat cu rare talente cunoscînd sculptura, pictura și broderia. El ridicase la perfecțiune arta tipografiei și

¹⁾ Anton Maria del Chiaro: *Istoria delle moderne rivoluzioni della Valachia. Venezia, 1718, pag. 42.*

înzestrare tiparnițele cu litere grecești, slavone și arabe bisericești. Adus în țară în primii ani ai domniei lui Constantin Brîncoveanu, Antim Ivireanu învață arta tipografică de la Mitrofan (fostul tipograf al mitropolitului Dosoftei) și tipărește nu numai cărți de ritual bisericesc, ci și cărți laice ca **Gramatica Slavonească** apărută la Snagov în anul 1697.

Tot de la Anton Maria del Chiaro aflăm că tipografia condusă de Antim Ivireanu e instalată în „Mănăstirea Mitropoliei Valachiei și posedă litere arabe, grecești, românești și slave. Lucrătorii tipografiei sînt **valahi** (sublinierea noastră), instruiți în această artă de meșteri, elevi ai însuși mitropolitului Antim“²⁾.

Printre elevii mitropolitului Antim, îl găsim și pe Mihail fiul lui Ștefan, cel ce va introduce tiparul în Georgia. În prefața cărții **Orinduiala slujbei Sfinților Constantin și Elena** apărută la Snagov în 1696 închinată lui Constantin Brîncoveanu, — Mihail pomenește numele lui Antim Ivireanu pe care îl consideră „părinte“ și „dascăl“.

La sfîrșitul secolului al XVII-lea, Constantin Brîncoveanu — care patrona și mitropolia din Ardeal — îl trimite pe Mihail acolo, pentru a da din nou viață artei tipografice. În 1699 îl găsim la Bălgrad (Alba-Iulia) unde tipărește un **Chiriacodromion** (Evanghelie învățătoare). De astă dată el semnează Mihail Istvanovici, tipograful cel din Țara Romînească. (Istvan este transpunerea în maghiară a numelui său Ștefan, iar „vici“ sufixul slav de filiație ce arată că este fiul lui Ștefan, „o“ fiind vocala de legătură între nume și sufix). Această tipăritură ne dovedește că Mihail Ștefan este nu numai tipograf în sensul propriu al cuvîntului ci și om cult, literat, căci **Chiriacodromionul**, a fost tradus de el — și mai mult înă, a intervenit chiar în text, după cum singur mărturisește în **Cuvîntul tipografului către cititori**: „Ce pre multe locuri nu precum în izvorul cel vechi am lăsat ce am schimbat, au fața cuvîntului, au a vremii, au am mai scăzut, au am mai ados“.

În anul 1706 îl găsim pe Mihail Ștefan din nou în Valahia, unde tipărește la Episcopia Râmnicului cinci cărți bisericești, printre care un **Octoih** și **Cuvînt la Patima Domnului**.

În perioada de care ne ocupăm, în Georgia era rege Wahtang al VI-lea, care a domnit între anii 1705—1724. Legislator, astronom, poet și istoric, Wahtang al VI-lea a dus o politică de prietenie și de alianță cu Rusia împotriva Persiei și Turciei. Dîndu-și seama de importanța răspîndirii cărții în limba maternă pentru unitatea statului său feudal, Wahtang al VI-lea se hotărăște să introducă tiparul în țară, punînd bazele primei tipografii gruzine la Tiflis (în anul 1709)³⁾.

Comunitatea de religie ortodoxă din acea vreme a romînilor și georgienilor, precum și faptul că Constantin Brîncoveanu era cunoscut ca un domn care accepta ușor să ajute la răspîndirea tiparului și a cărților bisericești în rîndul populației ortodoxe, au făcut ca Wahtang să se adreseze tocmai în Țara Romînească pentru meșteri și tipar. Faptul era ușurat și de prezența lui Antim Ivireanu în fruntea bisericii valahe care din dragoste față de patria sa, susține cererea lui Wahtang de a i se trimite meșteri tipografi și material.

Prima carte, ieșită din teaururile tipografiei din Tiflis, este **Evanghelia** georgiană care ne atestă și prezența acolo a lui Mihail Ștefan. Astfel, pe foaia de titlu a acestei cărți se menționează că este o primă tipăritură în limba georgiană, consemnîndu-se și numele tipografului: Mihail, fiul lui Ștefan, **ungrovlah**. Pe dosul foii de titlu se citește că Wahtang a adus un **tipograf din Țara Romînească** și a instalat o tipografie spre mîntuirea sufletului său și al rudelor sale (sublinierea noastră). Mult

²⁾ Opera citată, pag. 43.

³⁾ Bolșaea Sovețcaea Enciclopedia, vol. 7, pag. 63.

mai concludentă este prefața în care Mihail Ștefan scrie: „Cu ajutorul lui Dumnezeu eu am instalat o tipografie în țara voastră... conducătorul tipografiei sint eu, al vostru servitor“. El roagă pe cititori să nu ia în deridere greșelile, scuzându-se că nu cunoaște limba respectivă.

În anul 1710, Mihail Ștefan tipărește tot la Tiflis un **Liturghier**. La sfârșitul epilogului se menționează: „s-a tipărit la Tiflis, de mîna tipografului Mihail Ștefanșvili (=Stefanovici) ungrovlah, în anul de la Christos 1710“. După aceasta, urmează șase versuri românești tipărite cu caractere georgiene:

„Precum cei străini doresc moșia să-și vază,
„Cînd sînt în altă țară de nu pot să șază,
„Și ca cei ce-s pe mare, bătuți de furtună
„Și roagă pe Dumnezeu de liniște bună,
„Așa și tipografii de-a cărții sfîrșire,
„Laudă neîncetată dau și mulțumire“.

Meritul de a fi demonstrat că tiparul a fost introdus în Georgia de un român, aparține eminentului arheolog rus Dimitrie Bakradze, consilier de stat, vice-președinte al Societății Arheologice din Tiflis.

Descoperind în deceniul al VIII-lea al secolului trecut în orașul Kutais, Liturghierul tipărit la Tiflis în 1710, și studiindu-l, Bakradze confirmă că este „prima carte tipărită în limba și cu litere georgiene“ și că „introducerea tipografiei în Georgia, se datorește unui străin care se dovedește a fi un român“. Arheologul Frideric Bayern din Tiflis — amic al lui Bakradze — trimite în 1883 o scrisoare lui George Lahovary, secretar general al Societății geografice romine din vremea aceea, înștiințându-l despre descoperirea făcută de Bakradze și rugîndu-l totodată să revadă transcrierea în caractere latine a celor șase versuri menționate mai sus⁴⁾.

Pînă în anul trecut, deși există în epilogul din **Liturghierul** tipărit la Tiflis în 1710 — afirmația lui Mihail Ștefan, că Wahtang „s-a îngrijit și în privința altor cărți tipărite la noi în limba voastră georgiană“, nu s-au cunoscut decît cele două cărți de care ne-am ocupat și care se află incluse în volumul I din **Bibliografia Romînească Veche** a lui I. Bianu și N. Hodoș.

Aspirantul român la Institutul de poligrafie din Moscova, Dan Dumitrescu cercetînd recent activitatea desfășurată de Mihail Ștefan la Tiflis a descoperit alte opt tipăriri pe care este consemnat numele lui Mihail Ștefan. În cîteva locuri se aminteste și numele lui Constantin Brîncoveanu (de exemplu în **Sfaturi despre felul cum trebuie să învățați elevii un fel de metodică a vremii**). În anul 1709, Mihail Ștefan a tipărit trei cărți: **Evangelhia**, **Psalmii lui David** și un **Apostol**. El își continuă activitatea la Tiflis pînă la 1711, cînd pleacă la Moscova și apoi în Olanda.

Mihail Ștefan a format o serie de elevi care i-au continuat opera, tipărind încă 10 cărți pînă în anul 1722, cînd turcii au distrus orașul și deci și tipografia. În anul 1712 a ieșit de sub teascurile acestei tipografii, cu comentariile lui Wahtang al VI-lea, capodopera poetului gruzin Sota Rustaveli, **Viteazul în piele de tigru**, vechi monument al literaturii georgiene.

Refugiați în fața invaziei turcești, elevii lui Mihail Ștefan se stabilesc în țările vecine, introducînd tiparul în Damasc, Bagdad și Teheran.⁵⁾

4) „Timpul“, București, anul VIII, 1883, nr. 138, p. 2 reproduce această scriere cu comentariile lui G. Lahovary.

5) Dan Dumitrescu: Iz istorii sveazei rumînscoi, slaveneanscoi i gruzinscoi knig, Moskva, 1958, pag. 15

BIBLIOTECI Regionale

Răspîndirea CĂRȚII de ȘTIINȚĂ

Cuceririle științei în zilele noastre rețin atenția maselor de cititori de toate categoriile. Pentru a afla răspuns la întrebările ce-i frământă, ei se adresează în număr tot mai mare cărții de știință, în paginile căreia caută să se lămurească asupra înțelesului marilor descoperiri științifice din vremea noastră, primind astfel un prețios ajutor în lărgirea cunoștințelor lor.

Bibliotecilor de masă le revine sarcina de a satisface setea de cunoștințe din domeniul științelor, acordînd o atenție deosebită răspîndirii pe scară largă a cărții de știință în rîndul cititorilor. Avînd la îndemînă mijloace suficiente pentru această muncă, bibliotecile trebuie să folosească cartea de știință ca un instrument puternic de educație care a maselor de cititori, lămurindu-i asupra conținutului fals de idei al prejudecăților și misticismului, popularizarea marilor descoperiri ale științei moderne, care în prezent revoluționează întreaga omenire, precum și răspîndirea celor mai importante realizări ale științei care confirmă adevărul concepțiilor materialiste despre natură și societate.

Vom arăta în cele ce urmează cum se preocupă biblioteca regională Galați de popularizarea cărții de știință, atît în cadrul orașului, cit și pentru îndrumarea bibliotecilor din cuprinsul regiunii.

O analiză atentă a fondului de cărți a acestei biblioteci, care cuprinde peste 100.000 volume, relevă numărul mare de cărți din domeniul matematicii, geologiei, fizicii, chimiei, astronomiei, biologiei, cărți din colecțiile „S.R.S.C.“, „Știința învinge“,

„Știința pentru toți“, „Cutezătorii“, la care se adaugă bogata colecție de ziare și reviste care numără 108 abonamente, printre care se află reviste ca „Știința și tehnica“, „Natura“, „Studii și cercetări de fizică“, „Studii și cercetări de chimie“, „Buletinul de informare științifică“ și altele, care constituie un prețios material documentar pentru a putea satisface cerințele celor mai pretentioși cititori. Trebuie de asemenea arătat că din totalul de 4639 volume achiziționate în primele două trimestre ale acestui an, 325 sînt cărți cu conținut științific.

Biblioteca regională Galați este frecventată de cititori din cele mai diferite categorii — muncitori, profesori și studenți (Galații fiind și un centru universitar), elevi, etc. Pentru a veni în ajutorul lor la alegerea cărților corespunzătoare în raport cu preocupările și problemele ce-i interesează și pentru a le da îndrumări folositoare prin materialele ajutătoare, colectivul bibliotecii practică metodele cele mai potrivite scopului urmărit. Una din aceste metode este îndrumarea atentă a lecturii fiecărui cititor, atît la secția de împrumut, cit și la sala de lectură.

Introducerea raftului liber la secția de împrumut, ajută și el la popularizarea cărții de știință în rîndurile cititorilor. Aranjat pe baza sistemului de clasificare zecimală și completat la zi cu toate noutățile ce intră în bibliotecă, raftul liber prilejuiește cititorului un contact direct cu cartea, dîndu-i posibilitatea unei consultări prealabile, care-i înlesnește să aleagă lu-

crarea cea mai potrivită. Deși secția de împrumut este frecventată zilnic de un număr mare de cititori, buna deservire a cititorilor nu este stinjenită, iar rezultatele obținute sînt dintre cele mai bune. Astfel: tînărul Ștefan Ciurescu a citit 10 cărți de știință din cele 14 cărți împrumutate pînă acum; muncitorul Mihai Teodorov a început să citească cărți din colecția „Știința pentru toți”. Asemenea exemple sînt tot mai frecvente printre cititorii secției împrumut.

Pentru a atrage atenția cititorilor în mod deosebit asupra cărților de știință, s-a organizat chiar la intrarea în secție un raft cu noutăți, iar pentru popularizarea cărților noi de știință se afișează liste bibliografice. O inițiativă bună este reținerea cărții prin corespondență, metodă care asigură cititorului cartea dorită și care în momentul cînd acesta a solicitat-o nu se afla în raft.

Deși secția de împrumut a realizat față de anii trecuți o creștere a procentului de cărți științifice difuzate, totuși el se menține încă destul de scăzut, reprezentînd cam 6% din totalul cărților citite. Rămîne ca o sarcină de viitor, analizarea cauzelor care frînează creșterea simțitoare a numărului de cărți științifice la această secție și găsirea de noi forme pentru atragerea cititorilor.

O situație mai bună se prezintă la sala de lectură, frecventată în majoritate de profesori, studenți, activiști de partid și din aparatul de stat, etc. Aci, cartea de știință de nivel superior are o circulație mai mare. Din 8522 cărți difuzate de la începutul anului și pînă la 1 octombrie a.c., 2515 sînt cărți cu conținut științific, îndeosebi din domeniul geologiei, astronomiei și matematicii.

La îndemîna cititorilor stă catalogul sistematic, care oglindește fondul întreg al bibliotecii. În grupa 5 Științe naturale. Matematică, diviziunile principale 52 Astronomie, 55 Geologie și 57 Biologie, sînt mai larg dezvoltate. Cititorii au fost deprinși să consulte acest catalog înainte de a împrumuta o carte.

În sala de lectură există și o secție pentru consultarea periodiceilor, unde cititorii au la dispoziție ziare și reviste în diferite limbi. Pentru a înlesni o documentație cit mai bogată în domeniul ce interesează pe fiecare cititor în parte, responsabilul sălii de lectură, tov. Ionescu Ilinca, a întocmit un fișier tematic al articolelor din presă, în permanență îmbogățit cu articolele mai importante apărute în ziarele centrale și cel regional. O atenție deosebită s-a acordat includerii în fișier a materialelor privind uriașele realizări obținute de Uniunea Sovietică în domeniul cuceririi spațiului interplanetar.

Bogatul material acumulat în fișier este însă greu de mînuit deoarece fișele sînt prea înghesuite, nepermițînd consultarea lor în voie. Pentru o ușurare a consultării fișierului, se impune mărirea lui pentru ca fișele să poată sta cit mai în voie.

Interesul crescînd față de cartea de știință a pus în fața secției bibliografice și metodele a bibliotecii regionale din Galați sarcina întocmirii unor materiale bibliografice, care să ajute la îndrumarea cititorilor spre cele mai valoroase lucrări de știință, la popularizarea și cunoașterea celor mai bune cărți de știință, la dezvoltarea bogatului conținut de idei al acestora. Astfel, în planul de muncă anual, a fost prevăzută întocmirea a 5 liste bibliografice de recomandare pe teme științifice, dintre care au fost elaborate: Charles Darwin — 150 de ani de la nașterea marelui savant englez; Era zborurilor interplanetare a fost inaugurată și Să cunoaștem natura și fenomenele ei. Adresîndu-se masei largi de cititori, aceste liste indică lucrările și materialele cele mai accesibile, care tratează problemele respective. Astfel, prima listă Charles Darwin cuprinde 4 lucrări ale marelui savant, insistînd îndeosebi asupra cărții Călătoria unui naturalist în jurul lumii pe bordul vasului „Beagle”, care este mai amplu prezentată. La întocmirea listei, a fost consultat un colectiv de profesori de specialitate.

Lista a doua Era zborurilor interplanetare cuprinde 3 lucrări legate de această

problemă și 32 articole din presă, adnotate, din ziarele „Știința”, „Știința tineretului”, „Contemporanul”, „Viața nouă” și altele, începând din anul 1957 pînă în prezent. Lista a fost multiplicată în 250 exemplare și trimisă la toate bibliotecile din cuprinsul regiunii. Ultima listă bibliografică **Să cunoaștem natura și fenomenele ei** cuprinde 16 lucrări adnotate din colecțiile „S.R.S.C.” și „Știința pentru toți”.

Împreună cu filiala ARLUS din localitate, colectivul secției bibliografice a întocmit un panou pe tema **Epocile realizării ale U.R.S.S.**, care a fost expus în holul bibliotecii.

O inițiativă bună a secției bibliografice și metodice este analiza făcută asupra componenței cititorilor și cărților citite la sate, în scopul îndrumării populației de la sate spre cărțile de știință popularizată. Analiza a constatat o slabă aprovizionare cu cărți din acest domeniu la majoritatea bibliotecilor de la sate, cît și lipsa de preocupare a bibliotecarilor pentru popularizarea cunoștințelor științifice. Pentru remedierea acestor deficiențe s-a luat legătura cu co-

lectura regională pentru a se stabili cărțile ce trebuie trimise la sate și au fost date îndrumări bibliotecarilor din regiune asupra felului cum să-și desfășoare activitatea de viitor în această direcție.

Fără îndoială că secția bibliografică și metodică a dat dovadă de preocupare pentru îmbunătățirea muncii de răspîndire a cărții de știință. Totuși nu au fost folosite toate posibilitățile care le are. De pildă, nu s-a inițiat nici o manifestare de masă pentru o mai temeinică popularizare a cărților de știință. Se puteau organiza astfel concursuri-ghicitoare pentru tineret pe teme științifice sau seri de întrebări și răspunsuri, la care să participe un număr cît mai mare de cititori.

Importanța care o prezintă în momentul de față răspîndirea cunoștințelor științifice în masa largă a cititorilor, cere din partea colectivului bibliotecii regionale Galați eforturi sporite, pentru ca în adevăr cartea de știință să devină un bun al tuturor oamenilor muncii din orașul și regiunea Galați, ajutîndu-i să devină oameni cu o concepție nouă despre viață și societate.

Ș T I R I

● Biblioteca de Stat „V. I. Lenin” din Moscova a primit, din partea directorului Arhivelor „Bertold Brecht” din Berlin, microfilmele operelor complete ale marelui scriitor.

● În R. F. Germană s-a întocmit un catalog cumulativ al periodicelor străine pe anii 1939—1959 aflate în 120 de biblioteci ale R. F. Germane (**Gesamtverzeichnis ausländischer Zeitschriften und Serien, 1939—1959**). Catalogul este editat în fascicole care vor forma trei volume.

● Biblioteca raională Oschatz din R. D. Germană a chemat la întrecere bibliotecile de masă avînd ca obiectiv atragerea a 80% din cititorii planificați pe acest an, pînă la 30 septembrie a.c. Toate bibliotecile au răspuns cu entuziasm chemării, observîndu-se peste tot o creștere simțitoare a numărului de cititori. Un fenomen pozitiv al pregătirilor bibliotecilor de masă îl constituie rodnică colaborare a acestora cu alte instituții culturale, în vederea atingerii obiectivelor stabilite.

Asaltul cosmosului

CONTINUĂ

Ultimele luni au marcat noi și însemnate realizări ale științei sovietice în lupta pentru cucerirea Cosmosului. Lansarea cu succes în ziua de 12 septembrie a. c. a rachetei cosmice care a atins Luna și apoi în ziua de 4 octombrie a.c. a celei de a treia rachete cosmice pe bordul căreia se află instalată o stație automată interplanetară a stîrnit un ecou deosebit în întreaga lume, deschizînd perspective uriașe pentru îndeplinirea visului secular al omenirii: zborul interplanetar.

Bibliotecarii de toate categoriile au sarcina de a populariza aceste mărețe succese ale științei sovietice, contribuind astfel nemijlocit la satisfacerea interesului cititorilor față de această problemă.

În cele ce urmează bibliotecarii vor găsi materialul necesar alcătuirii unui panou pe tema: **Asaltul Cosmosului continuă.**

Ca subtitlu se va pune citatul: „Ne mîndrim că cuvintele rusești „Sputnik“ și „Lunik“ sînt cunoscute în întreaga lume, fără a mai fi nevoie să fie traduse” N. S. Hrușciov.

Urmează apoi materiale apărute în presă în legătură cu această problemă, ca, de pildă: **Drum bun spre Lună, noii rachete cosmice sovietice.** [Comunicatul agenției T.A.S.S.], *Scînteia*, 13.IX.59, p. 1.

O navă făurită de mîna omului a ajuns în Lună purtînd fanionul cu stema U.R.S.S. [Comunicatul agenției T.A.S.S.], *Scînteia*, 15.IX.59, p. 1

Date comparative între cele două rachete cosmice sovietice. Noi amănunte comunicate de agenția T.A.S.S. *Scînteia*, 13.IX.59, p. 4.

GHEORGHIU-DEJ, GHEORGHE: **Felicităm din inimă poporul sovietic.** *Scînteia*, 15.IX.59, p. 1.

Date noi furnizate de savanții sovietici. [privind explorarea în viitor a Lunii]. *Scînteia*, 18.IX.59, p. 3.

Primele rezultate ale lansării rachetei cosmice sovietice în Lună. *Scînteia*, 22.IX.59, p. 4.

Noi amănunte despre zborul rachetei sovietice în Lună. *Scînteia*, 23.IX.59, p. 4.

CRISTESCU, CORNELIA: **Note pentru o călătorie viitoare.** *Romînia liberă*, 15.IX.59, p. 3.

DĂMETRESCU, Gh.: **Tainele Lunii vor fi descifrate.** *Scînteia*, 16.IX.59, p. 3.

DOROBANȚU, M. N.: **Problemele tehnice ale zborului spre Lună.** *Veac nou*, 18.IX.59, p. 4.

Luna... [Articolele cuprinse în această pagină, relevă succesele oamenilor de știință în descoperirea tainelor Lunii, subliniind în mod deosebit importanța ultimei rachete cosmice lansată de către Uniunea Sovietică]. *Scînteia* tineretului, 18.IX.59, p. 2.

NEGREA, A.: **Fantezia a devenit realitate.** *Romînia liberă*, 15.IX.59, p. 3.

Omenirea salută marea victorie pașnică a Uniunii Sovietice. [Pagina cuprinde date asupra conferinței de presă de la Moscova, privind racheta cosmică, organizată de Președintele Academiei de științe și de Comitetul de Stat pentru legăturile culturale cu străinătatea, precum și diferite note asupra uriașului ecou stîrnit în întreaga lume de succesul științei sovietice]. *Scînteia*, 15.IX.59, p. 3.

Pămînt-Lună [spicuri din presa americană și vest-europeană consacrate lansării

rachetei sovietice în Lună]. Timpuri noi, 1959, nr. 39, p. 12.

TRAUȘANU, D. A.: Cum va zbura nava cosmică interstelară. Veac nou, 18.IX, 59, p. 5.

ZIGHEL, FELIX: Incepe valorificarea Lunii. [Rezultatele primului zbor în Lună]. Timpuri noi, 1959, nr. 40, p. 14—15.

U.R.S.S. a creat prima stație automată interplanetară. Continuînd asaltul pentru cucerirea Cosmosului [Comunicatul agenției T.A.S.S. privind lansarea cu succes a celei de a treia rachete cosmice sovietice pe bordul căreia se află instalată o stație automată interplanetară]. Scinteia, 6.X.59, p. 1 și 4.

Racheta cosmică sovietică a ocolit ieri Luna. Trecînd la 7900 km. de Lună. [Comunicatul agenției T.A.S.S.] Scinteia, 7.X.59, p. 1.

Racheta cosmică sovietică continuă să ocolească Luna. [Comunicatul agenției T.A.S.S.], Scinteia, 8.X.59, p. 1.

Stația automată interplanetară se deplasează cu precizie pe traiectoria stabilită. [Comunicatul agenției T.A.S.S.] Scinteia, 9.X.59, p. 4.

ANDREESCU, D. ȘT.: Era cosmică deschisă, Fantezii științifice despre uriașele perspective ce se întrevăd. Scinteia, 9.X.59, p. 2.

Evoluția rachetei cosmice în atenția lumii întregi. [Un ciclu de scurte informații privind „Lunik—3“ și perspectivele deschise în lupta pentru cucerirea cosmosului]. România liberă, 7.X.59, p. 4.

Intreaga omenire urmărește cu admirație zborul stației automate interplanetare sovietice. [Articole și declarații ale oamenilor de știință privind racheta sovietică]. Scinteia, 6.X.59, p. 4.

NEGREA, A.: În jurul Lunii. România liberă, 6.X.59, p. 4.

PASCARU, ION: Stația automată interplanetară își continuă misiunea în spațiul cosmic. Scinteia, 8.X.59, p. 4.

Savanții americani despre superioritatea U.R.S.S. în domeniul rachetelor. Scinteia, 8.X.59, p. 4.

SEDOV, LEONID: Spre rezolvarea problemelor zborului cosmic. Declarația făcută de academicianul Leonid Sedov ziarului Scinteia. Scinteia, 6X.59, p. 1.

Atragem atenția bibliotecarilor asupra completării datelor de mai sus cu materiale mai importante ce vor apărea în ziare și unele perioadice, ca de pildă Știință și tehnică, precum și cu cărțile ce vor apărea în acest timp.

Dezira a fi mai atrăgător, panoul va fi completat cu desene legate de tema panoului.

ȘTIRI

● Cărțile clasice și ale autorilor contemporani sînt tipărite în R. Cehoslovacă în tiraje care ating deseori peste o sută de mii de exemplare. Bibliotecile de masă din Republica Cehoslovacă au împrumutat cititorilor lor în numai jumătate de an peste 23 milioane cărți.

● În bibliotecile de masă din R. Cehoslovacă se tipărește 1,4 volume pe cap de locuitor; în Anglia, 1,3; în S.U.A. 1; în

Austria 0,4; în Germania Occidentală 0,2; în Belgia 1,1; în U.R.S.S. 3,4.

● Biblioteca orășenească și raională din Karl Marx (R.D.G.) a chemat la întrecere bibliotecile de masă din raion. Obiectivul întrecerii — care va ține de la 1 septembrie la 31 decembrie a. c. — constă în mărirea numărului de cititori muncitori, precum și al celor din rîndurile tineretului. Întrecerea mai are ca scop îndeplinirea și depășirea sarcinilor bibliotecilor pe anul 1959, cuprinse în cadrul planului septenal.

Din activitatea unei secții muzicale

AL. SANDULESCU,
șefa Secției muzicale a Bibliotecii
centrale regionale Stalin

Intrînd în al treilea an de activitate, secția noastră muzicală își desfășoară munca pe un făgaș din ce în ce mai adîncit și care devine o preocupare principală atât pentru noi cei ce ne străduim aici cît și pentru un număr tot mai mare de oameni care iubesc muzica și doresc să o cunoască.

În țara noastră unde transformările revoluționare economice și sociale au creat noi condiții de dezvoltare a vieții muzicale, muzica a pătruns deja în rîndurile largi ale poporului. Țara este împînzită de instituții muzicale, profesionale și de amatori care promovează an de an artiști și ansambluri muzicale în număr tot mai impresionant.

Cu ce poate contribui însă o bibliotecă pentru a ajuta la dezvoltarea gustului artistic al oamenilor noștri? Ea poate contribui punîndu-le la dispoziție materialele necesare: cărți, reviste, publicații, discuri, benzi de magnetofon, avînd un loc potrivit și oameni pregătiți care să poată răspunde întrebărilor puse de ei.

Există adevărate comori în bibliotecile noastre. Ele trebuie să fie și sînt încontinuu alimentate cu lucrările noi ale scriitorilor și compozitorilor care se străduiesc să transmită prin limbajul înălțător și mobilizator al artei sentimente și năzuințe ce cheamă la luptă pașnică poporul nostru, amplificîndu-i elanul în marea sa operă de construire a societății noi.

Cititorii și auditorii noștri, după cum se reflectă în datele statistice din anii aceștia, au început să-și mărească numărul. În 1957 de exemplu au frecventat secția muzicală ca cititori 921 persoane. În 1958 frecvența lor a crescut la 1800 persoane. Iar în 1959, pînă în luna august, 959 persoane, deși biblioteca a fost închisă 2 luni, pentru verificarea întregului fond, iar în prezent sec-

țiile la care au acces publicul au program redus.

Aceeași creștere se observă și printre auditori. La manifestările organizate în 1957 au participat 3292 persoane, în 1958, 3418 persoane, iar în 1959, 2125 de persoane, deși biblioteca a funcționat cu întreruperi.

Cititorii și auditorii secției muzicale fac parte din diferite categorii. Sînt muncitori, intelectuali, artiști, studenți, elevi etc. Unii sînt așa de obișnuiți cu audițiile noastre din fiecare marți, încît în perioada cît biblioteca a fost închisă au cerut ei înșiși să nu le întrerupem, lucru pe care l-am acceptat în măsura în care a fost posibil.

Manifestările muzicale au diferite forme și anume: concerte educative, concerte lecție, audiții axate pe o temă actuală și pe alte teme, concerte comemorative, ghicitori muzicale, seri muzicale literare, ilustrări muzicale, medalioane muzicale și foarte multe audiții la cerere.

Bazați pe experiența anului precedent, la fiecare început de an noi facem un plan de manifestări pe anul în curs, plan pe care-l respectăm și-l îmbogățim în același timp prin unele cerințe din afară.

Altfel au stat lucrurile cu concertele-lecție. Concertele-lecție se organizează cu colaborarea tov. profesori de muzică de la școlile medii din oraș și majoritatea au loc la școlile respective, fie în cadrul orelor de muzică, fie în cadrul orelor de dirigenție. Totuși aceste concerte-lecție se mai organizează și în alte împrejurări. De exemplu, în cadrul cercului pedagogic pe oraș, tov. profesor Stanciu I. de la școala medie nr. 1 a ținut o lecție despre concertul nr. 1 pentru vioară și orchestră de Paganini. Alt concert a fost organizat chiar la secția muzicală în urma propunerii tov. prof. Gall Y. de la școala medie maghiară, pentru elevi. În program: Simfonia a 2-a de Hacıaturian, pentru care s-au dat explicații în limba maghiară. Noi căutăm ca aceste concerte-lecție să depășească cadrul didactic și să se organizeze în special în sala noastră de audiții pentru a avea participarea unui public mai larg, așa cum se

procedează cu alte forme de manifestări, ca de exemplu, concerte educative, audiții tematice sau medaliaoane muzicale care se organizează, fie de noi singuri, fie în colaborare cu alte instituții.

Putem extrage din registrul de evidență, care trebuie ținut în perfectă ordine și completat de fiecare dată cu toate detaliile, câteva din aceste concerte educative.

Astfel, la 29.IV.1958, a fost organizat un concert educativ la secția muzicală. În program: **Frédéric Chopin și romantismul în muzică**. S-au ascultat nocturne și preludii, înregistrate pe bandă de magnetofon și concertul nr. 2 în fa minor. A prezentat tov. Meltzer A. scriitor din Orașul Stalin.

La 14.III.1958 s-a organizat în colaborare cu Casa Prieteniei Romîno-Sovietice și Palatul Pionierilor concertul educativ: **P. I. Ceaikovski, copilăria și tinerețea sa**. S-a vorbit despre subiectele baletelor sale și s-au auzit fragmente din „Lacul lebedelor”, „Frumoasa adormită” și „Spărgătorul de nuci”. Expunerea a fost făcută de tov. Toma Panaitescu, artist la Teatrul de operă. Au participat 150 de persoane.

La 20.III.1959, s-a organizat alt concert educativ în colaborare cu organizatorii ansamblului artistic al uzinelor de tractoare „Ernst Thälmann”. În program a figurat: **Suita de balet Gaianeh de A. Hacıaturian**. Prezentarea a fost făcută de tov. prof. Gherase Al. dirijorul corului. Au participat 50 de persoane.

Interesante sînt serile literare muzicale din care putem iarăși da câteva exemple.

În ziua de 25.III.1959, s-a organizat la școala de partid de un an o seară literar-muzicală unde au fost prezentate 2 teme: **George Enescu și Despre doinele noastre**. S-a ascultat **suita Impresii din copilărie** și mai multe doine înregistrate pe discuri. Prezentarea literară și muzicală a fost făcută de tov. Mihăilescu D. bibliotecar șef la biblioteca centrală. Au participat 150 de persoane. Încă o seară muzicală am organizat în cadrul Lunii Prieteniei Romîno-Sovietice la școala profesională a fabricii „Partizanul Roșu”, unde după partea literară s-a vorbit despre compozitorii sovietici de

muzică ușoară: **Blanter, Dunaevski, Mokrousov, Soloviov Sedoi, Hrenikov etc.**, din care s-au ascultat diferite lucrări.

Nu toate manifestările organizate în cursul anului s-au desfășurat în condițiile cele mai bune. Uneori participarea a fost sub așteptări și dacă tema pe care ne-am propus-o era prea frumoasă și importantă, am amînat manifestarea. Astfel ni s-a întîmplat ca în cursul lunii august a. c., să programăm tema: **George Enescu, marele patriot și fiind lună de vacanță și de concedii**, participarea a fost minimă. Am amînat această formă de manifestare transformînd-o pentru auditorii prezenți într-o audiție simplă din operele compozitorului, iar mai tîrziu (8.IX.1959) am realizat-o așa cum am dorit.

Viața și opera lui George Enescu face subiectul multor manifestări muzicale organizate de noi sau în colaborare cu alte instituții. Astfel la 4.V.1958 a avut loc un concert comemorativ Enescu în sala Clubului M.A.A., un altul în cadrul orelor de dirigenție a școlii medii nr. 5 cl. XI A cu tov. profesoară Colan M., iar un altul la secția muzicală a bibliotecii unde s-a vorbit despre personalitatea impunătoare a marelui nostru muzician.

Am spus mai sus că între diferitele forme de manifestări muzicale se numără și audițiile la cerere. Acestea se pot face la cererea colectivă și uneori individuală — pentru specialiști îndeosebi.

Audițiile la cerere sînt interesante atît prin faptul că atrag publicul, cît și prin aceea că se pot studia preocupările și preferințele acestui public. De multe ori ne putem inspira din ele pentru a întocmi programele diferitelor concerte educative. Pe lîngă aceste considerente, mai putem influența chiar noi gustul publicului nostru, sugerîndu-i orientarea către anumite lucrări. E de ajuns să exprimăm câteva afirmații elogioase asupra unei interpretări ca să trezim imediat curiozitatea și dorința de a o asculta.

Pentru aceasta, căutăm de cele mai multe ori și în viitor vom continua și mai intens, să achiziționăm lucrări de valoare și să ne documentăm cât mai mult. Toate materialele trebuie alese și sistematizate. Acest lucru ne folosește și nouă și tov. colaboratori și cititorilor. De aceea în afară de cataloagele obligatorii ale fondului de publicații muzicale și a discotecii, noi am început întocmirea unui catalog tematic cu materiale extrase din diferite reviste: *Muzica*, *Contemporanul*, *Tribuna* și altele. Dăm mai jos câteva din aceste teme: **Orientarea ideologică marxist-leninistă în artă**; **Educație**; **Muzicologie**; **Cronici asupra unor lucrări sau teorii muzicale**; **Figuri de muzicieni**; **Compozitori și interpreți cunoscuți**; **George Enescu — personalitatea sa creatoare**; **Recenzii asupra publicațiilor muzicale**; **Viața muzicală în Orașul Stalin, oglindită în presă.**

În afară de aceste cataloage, am strâns materiale din enciclopedii, din programele filarmonicilor, din programele radiodifuziunii și din diferite cărți, luând informații, date, aprecieri, expuneri competente care pot folosi enorm în munca noastră.

Desigur că toate acestea nu ar da un rezultat pozitiv dacă nu am căuta să popularizăm munca noastră sau dacă nu ne-am bucura de sprijinul direcțiunii, și al forurilor superioare — secția de învățămînt și cultură a Sfatului popular regional și în general de sprijinul celorlalte secții ale bibliotecii.

Popularizarea secției muzicale și a activității sale, se face prin presă, prin stația de radioficare și prin afișe. Afișele noastre arată în felul următor :

Biblioteca centrală regională Orașul Stalin
Secția muzicală
 organizează în ziua de . . . . . ore . . .
 în sala . . . . .
 O audiție muzicală
 În program :

Ele se completează și se expun atât la bibliotecă cât și în oraș, în anumite puncte.

Uneori se publică în presa locală câte un articol mai încurajator pentru noi ca de exemplu cel apărut în „*Drum Nou*“ din 26.XII.1958 semnat de V. Coliban : **Prietena noastră muzica** (Despre secția muzicală și audițiile Bibliotecii centrale), unde se spune că aceste audiții... „se bucură de un cerc tot mai larg de auditori și au început să intereseze întreprinderi, școli, instituții — secția muzicală răspunzînd sarcinii de a propaga muzica în mase, de a educa gustul muzical al tineretului“.

Sprijinul și interesul direcțiunii noastre și al Secției de învățămînt și cultură a Sfatului popular regional se dovedește prin fapte pozitive în privința aprobării diferitelor achiziții ca televizorul de exemplu sau a sugestiei de a desemna pentru organizarea mai judicioasă a programelor un număr de trei tovarăși de specialitate care să ne ajute de aci înainte.

Dacă cele expuse mai sus dovedesc că o secție muzicală ca a noastră are o activitate susținută, în același timp sîntem conștienți și de faptul că mai avem multe de făcut și ne vom strădui să le realizăm. Nu avem suficiente publicații muzicale. Ne-am interesat pe diferite căi pentru a obține o parte din ele. Nu avem dicționare muzicale, cărți de istoria muzicii, de teorie muzicală. Nu avem metode suficiente pentru învățarea unui instrument. Nu avem înregistrări suficiente pe bandă. Pentru a duce o muncă mai adîncită, este absolut necesar să ni le procurăm.

În cursul acestui an, biblioteca noastră se va înfrumuseța ca aspect și își va mai completa mobilierul, aparatele tehnice etc. Secția muzicală se va bucura și ea de această schimbare care va atrage desigur mai mult publicul.

Popularizarea Hotărîrii Plenarei C. C. al P. M. R. din 13—14 iulie 1959

IORGA MIȚICA

de la biblioteca comunală Străoane,
raionul Panciu, regiunea Galați

În activitatea ce desfășor de cînd conduc biblioteca comunală din Străoane, am dobîndit o experiență destul de însemnată în ce privește orientarea muncii cu cartea pentru mobilizarea țărănimii muncitoare în direcția sporirii producției agricole, pentru continuarea ridicării a nivelului ei de viață.

Legat de această problemă, una din îndatoririle principale ale bibliotecarilor de la sate este popularizarea pe scară largă a documentelor de partid, de a ajuta pe țărani muncitori să-și însușească cît mai temeinic conținutul lor.

Apariția documentelor plenarei C.C. al P.M.R. din 13—14 iulie 1959 a constituit o preocupare deosebită pentru biblioteca noastră pentru a face ca fiecare cititor să înțeleagă cît mai profund însemnătatea lor. Raportul prezentat de tov. Gh. Gheorghiu-Dej „Cu privire la realizarea sarcinilor trasate la Congresul al II-lea al P.M.R. în domeniul dezvoltării economiei naționale și creșterii bunăstării oamenilor muncii, precum și propunerile de noi măsuri pentru ridicarea nivelului de trai al poporului muncitor” a scos în evidență importanțele realizări obținute în construcția socialistă la sate, subliniind că prin ridicarea productivității muncii și reducerea prețului de ost se asigură creșterea nivelului de trai al oamenilor muncii. În această direcție sarcini deosebit de importante revin și oamenilor muncii din agricultură.

Ținînd seama că în comuna Străoane există un puternic sector socialist în agricultură, fiind în același timp un centru economic destul de important în cuprinsul raionului Panciu, am socotit că bibliotecii noastre îi revine ca sarcină principală popularizarea cît mai largă a documentelor

plenarei de partid din 13—14 iulie 1959, folosind în acest scop metodele cele mai eficace. Pentru aceasta avem toate condițiile necesare desfășurării unei activități susținute. Biblioteca dispune de un fond de 3622 volume dintre care multe cu conținut social-politic legate de transformarea socialistă a agriculturii, precum și cărți agro-zootehnice pe specificul comunei noastre. În afară de aceasta în munca mea sînt ajutată în mod deosebit de un colectiv voluntar din care fac parte învățători și activiști ai organizațiilor de masă.

Cu sprijinul organelor locale de partid, am întocmit un plan special de acțiune pe baza căruia mi-am desfășurat întreaga muncă de popularizare.

În cele 35 cercuri de citit, organizate pe circumscripții electorale, cu ajutorul membrilor corpului didactic de la cele 2 școli elementare din comună, a avut loc citirea în colectiv a documentelor plenarei de partid, apărute în presă. Pe marginea celor citite, colectivității și țărani muncitori din comună și-au luat angajamente concrete atât pentru mărirea producției agricole la hectar, prin folosirea metodelor agrotehnice înaintate, cît și pentru sporirea șeptelului și a numărului de păsări de curte. Dintre angajamentele luate merită a fi consemnate cele ale membrilor g.a.c. „Vasile Roaită”, care și-au propus să cumpere un număr de 400 oi, angajament care ulterior a și fost realizat. De asemenea colectivității de la g.a.c. „30 Decembrie” și-au propus să amenajeze un iaz mai mare pentru creșterea de pește. Colectivista Zamfir Zamfira a chemat la întrecere pe toate gospodinele din comună pentru a crește mai multe păsări de curte, în special găini, și de a valorifica produsele lor prin cooperativă.

Imediat după apariția în broșură a documentelor plenarei de partid din 13—14 iulie a.c. biblioteca a organizat o largă popularizare a ei, întocmind panouri, vitrine și expoziții de cărți, pe tematici legate de problemele ce le ridică aceste documente.

Un reușit panou a fost acela pe tema **Partidul ne conduce pe calea bunăstării și a belșugului**. În centrul panoului am expus Raportul prezentat de tov. Gh. Gheorghiu-Dej la plenara lărgită a C.C. al P.M.R. din 13—14 iulie 1959 și Hotărîrea plenarei. Sub aceste materiale, am scris două citate din raportul tovarășului Gh. Gheorghiu-Dej care se refereau la realizările obținute în domeniul transformării socialiste a agriculturii în țara noastră și două grafice reprezentînd investițiile în agricultură și suprafața arabilă a țării. Panoul era completat cu coperte false de cărți social-politice și agrotehnice, prin care se recomandă țărănilor muncitori să le citească, pentru a obține recolte cît mai îmbelșugate. La confecționarea panoului am fost ajutat de colectivul meu de muncă și îndeosebi de tîmberul Ștefan Vasile. Panoul a avut un puternic rol agitatoric și mobilizator asupra cititorilor, mulți dintre ei, ca de pildă colectiviștii Vasile Țîrîcă, Nicolae Jugaru și alții, care au împrumutat cărțile. Refacerea capacității de rodire a viilor de St. Oprea și C. Vartic, Sfaturi pentru cultura pomilor, Sfaturi agricole de ing. B. D. Dinică, etc.

O altă metodă folosită a fost vitrina cu cărți. Rezervată în această perioadă exclusiv popularizării cărților cu conținut agrotehnic, vitrina bibliotecii noastre a popularizat cu precădere cărți agrotehnice legate de principalele culturi care se practică în comună (vița de vie, grîul, porumbul, etc.). Cărțile se schimbă cu regularitate din două în două săptămîni.

Activitatea bibliotecii comunale în ceea ce privește popularizarea documentelor plenarei din 13—14 iulie 1959, nu s-a limitat numai la sediul ei, ci s-a extins și la bibliotecile colturilor roșii de la cele două g.a.c.-uri din comună. În colaborare cu

bibliotecarii respectivi, colectiviștii Atanasiu Ion și Arghira Marieta, am organizat în cursul lunii octombrie cîte o expoziție de cărți pe tema **Să luptăm pentru o recoltă tot mai îmbelșugată**.

În afară de documentele plenarei, au fost expuse și articole din ziarele „Scînteia” și „Viața nouă”, referitoare la ele. Pe lângă acestea mai figurau în cele două expoziții, și cărțile **Să folosim metode agrotehnice înaintate în cultura grîului de toamnă**, **Porumbul bine lucrat asigură roade bogate**, **Lucrări în verde la vii** de prof. A. Bulencea, **Cartea președintelui G.A.C.** etc.

Acțiunile bibliotecii comunale din Străoane în popularizarea documentelor plenarei de partid din 13—14 iulie a.c. au găsit un larg ecou în rîndul populației din comună, mulți dintre ei exprimîndu-și mulțumirea pentru ajutorul primit în însușirea temeinică a acestor documente, constituind în același timp un puternic imbold în muncă pentru realizarea sarcinilor trasate de partid și guvern pentru dezvoltarea agriculturii.

Bibliotecarii

își analizează munca

V. MARIU

*Inspector în Direcția generală a
Așezămintelor Culturale din Ministerul
Învățămîntului și Culturii*

Urmînd învățătura leninistă despre necesitatea întrecerii între biblioteci, multe din comitetele executive ale sfaturilor populare regionale au organizat în acest an concursuri între biblioteci, în ale căror regulamente au fost cuprinse sarcinile majore ale muncii cu cartea. Un asemenea concurs, cu două etape de analiză, a fost inițiat în cinstea celei de-a 15-a aniversări a eliberării patriei și de către Comitetul executiv al sfatului popular regional Baia Mare, sub lozinca **Fiecare țăran muncitor, cititor al bibliotecii**.

Din referatele prezentate la consfătuirea de analiză a primei etape a concursului și din cuvîntul participanților a reieșit că s-au îndeplinit sarcinile propuse în prima sa etapă. Printre obiectivele principale ale concursului se află creșterea numărului de cititori și a indicelui de citire, punîndu-se accent pe permanentizarea cititorilor la bibliotecă, pe obișnuirea acestora cu lectura continuă și sistematică.

Mergînd pe această linie, bibliotecile comunale din regiunea Baia Mare au reușit să înscrie în prima etapă a concursului un număr de peste 28.500 cititori, care au împrumutat mai mult de 200.000 volume. Comparate cu rezultatele obținute în aceeași perioadă a anului 1958, constatăm creșterea cu 4000 a numărului de cititori, iar a cărților citite cu peste 25.000 volume. Dacă în anul trecut — ianuarie-august — indicele mediu de citire la bibliotecile comunale a fost 6, în prima etapă a concursului pe plan regional acesta a crescut la 7,2, fapt ce arată cu prisosință că indicele de citire (9) fixat de regulament pentru bibliotecile comunale va fi depășit pînă la încheierea concursului. Organizînd manifestări de masă cu cartea bine orientate și temeinic pregătite, avînd permanent sprijinul cadrelor didactice și al specialiștilor, bibliotecarii comunali din regiune au izbutit să ridice media cititorilor la 580, față de 500 în 1958, iar la cărți citite peste 4500 față de 3800 în 1958.

Concursul a dat un nou avînt muncii unor biblioteci mai slabe, apropiindu-le de unitățile fruntașe. Așa de pildă cele 7 biblioteci comunale din raionul Negrești-Oaș au reușit să înscrie cîte 515 cititori în medie, realizînd față de anul trecut o creștere de 1580 cititori și aproximativ 6000 volume. Aceste frumoase rezultate se apropie de cele obținute de bibliotecile comunale din raionul Satu-Mare, raion fruntaș pe regiune, care au realizat pînă acum o medie de aproape 600 cititori și un indice mediu de citire de 9,17.

De asemenea, trebuie consemnate rezultatele obținute de tov. Popan Ștefan, de la biblioteca comunală Rozavlia, raionul Vi-

șeu, care a spus la consfătuire: „În comuna noastră totul este nou. Cei peste 4000 analfabeți moșteniți de la trecutul regim burghez-moșieresc știu astăzi carte, mulți dintre ei devenind cititori și sprijinitori pasionați ai bibliotecii comunale, al cărei fond de cărți dispune de 2783 volume. Îți crește inima cînd pe pieptul foștilor analfabeți, cum sînt Bucur Petre de 71 ani, Tisăliță Ion de 57 de ani, Popan Palagă de 47 de ani și alții, strălucește insigna de „Prieten al cărții“.

Muncind cu pasiune, ajutat de cadrele didactice din comună și de colectivul voluntar al bibliotecii, tov. Popan Ștefan a reușit să înscrie în prima etapă a concursului, numai la biblioteca comunală, 858 cititori, care au împrumutat aproape 9500 volume. Din acestea, 594 sînt cărți de ideologie și 628 cărți agrotehnice. În comună funcționează 24 de cercuri de citit și au fost organizate mai multe consfătuiri cu cititorii pe teme ca **Productivitatea muncii în agricultură și căile creșterii ei, Organizarea complexului de lucrări în campania de vară ș. a.** precum și recenzii, seri literare, core de basm pentru copii, etc.

Cu rezultate bune se mîndrește și tovarășa Mitrache Maria, de la biblioteca comunală Borșa, care în prima etapă a concursului a atras la bibliotecă 1036 cititori care au citit 10.472 volume. Bibliotecara a pus mare accent pe permanentizarea cititorilor, pe creșterea indicelui de citire. Astfel, fiecare cititor înscris pînă acum la bibliotecă a citit peste 10 cărți.

O preocupare permanentă a bibliotecarei a fost îndrumarea lecturii cititorilor, orientîndu-i spre cele mai folositoare lucrări, care să-i ajute în rezolvarea problemelor ce-i frămîntă și în îndeplinirea sarcinilor politice și economice ale comunei. Datorită muncii asidue a tov. Mitrache Maria, țărani muncitori au împrumutat pînă acum de la bibliotecă peste 900 cărți social-politice și 2361 cărți agrozootehnice. Demn de menționat este și faptul că biblioteca a pășit la organizarea de biblioteci mobile la gurile de exploatare forestieră.

Rezultate însemnate întîlnim și la bibliotecile comunale din Turț, Arduș, Livada,

Cornieni, ș.a. Pînă la 1 august a.c. două din aceste biblioteci comunale au înregistrat peste 1000 cititori, 6 peste 700 cititori, iar 18 între 600 și 700 cititori.

Rezultatele obținute dovedesc că munca cu cartea în regiunea Baia Mare se îmbunătățește simțitor. Totuși trebuie arătat că nu s-a reușit să se antreneze în întrecere toate bibliotecile de la sate.

Deși concursul este organizat pentru întreaga rețea de biblioteci de la sate din regiune, totuși la consfătuire nu s-a analizat decît activitatea desfășurată de bibliotecile comunale. Nu s-a amintit nici măcar în treacăt despre munca bibliotecilor sătești și de la colțurile roșii ale g.a.c. În prima etapă a concursului s-a remarcat slaba preocupare a bibliotecii regionale și a celor raionale, pentru antrenarea în concurs a tuturor bibliotecilor sătești și din g.a.c. La ședința de analiză a concursului, nu a participat nici un bibliotecar din colțurile roșii ale g.a.c., iar dintre cei sătești a participat din toată regiunea doar unul singur. Aceasta se datorește în primul rînd lipsei de popularizare a concursului și de îndrumare metodică a bibliotecilor din regiune de către bibliotecile regionale și raionale, lipsă criticată la consfătuire de bibliotecarii comunali. Consfătuirea a scos la iveală faptul că mulți dintre bibliotecarii participanți la consfătuire nu mai cunoșteau regulamentul concursului și obiectivele acestuia.

Pe deplin întemeiată și justificată a fost critica adusă bibliotecii regionale, a cărei îndrumare metodică pe teren este insuficientă, aceasta fiind desfășurată doar de tovarășul Bandula Octavian, directorul bi-

bliotecii și de tovarășa Grigor Virginia, bibliotecar principal. Biblioteca regională trebuie să-și revizuiască cu seriozitate munca de îndrumare metodică a bibliotecilor din regiune, luînd de urgență măsuri pentru intensificarea acesteia.

În concluzie, consfătuirea a scos în evidență rezultatele bune obținute în munca cu cartea în cadrul concursului, a analizat și a luat măsuri de lichidare a lipsurilor și greutăților din munca bibliotecilor. Ea a constituit un bun schimb de experiență, bibliotecarii din diferite raioane și comune ale regiunii împărțîndu-și metodele de muncă, criticîndu-și reciproc lipsurile, cău-tînd să găsească totodată și soluții de remediere a acestora.

De asemenea, consfătuirea a izbutit să dea un nou avînt întrecerii între bibliotecile din satele regiunii, a analizat și a stabilit că există toate condițiile pentru ca lozincă Fiecare țaran muncitor, cititor al bibliotecii să fie îndeplinită, mai ales că a doua etapă a concursului cuprinde perioada lunilor de iarnă, cînd sînt condiții pentru intensificarea cititului și creșterea circulației fondurilor de cărți, în vederea permanentizării cititorilor, a obișnuirii lor cu lectură continuă, sistematică și a cîștigării încrederii populației în bibliotecă și bibliotecar.

Depunînd o muncă și mai susținută, bibliotecarii din comunele și satele regiunii Baia Mare vor izbuti să consemneze la sîrșitul concursului rezultate care vor deschide noi perspective în munca cu cartea, pentru ridicarea neconținută și organizată a nivelului politic și cultural al țărănimii muncitoare.

Ș T I R I

● De curînd a apărut în Austria Catalogul incunabilelor Bibliotecii Universitare din Viena (Hugo A.: Katalog der Inkunabuln der Universitätsbibliothek Wien). Lucrarea cuprinde două părți în care sînt descrise 562 de incunabile. În afară de titluri sînt caracterizate și condițiile de apa-

riție, ilustrații, miniaturi, observații marginale, precum și locul unde se află. Se arată de asemenea cota sub care sînt trecute în bibliotecă. În a doua parte a descrierii lucrările sînt grupate după locul de apariție, iar în cadrul acestor grupe, după tipografia și după anul apariției.

12 ani de la proclamarea REPUBLICII POPULARE ROMÎNE

În curînd poporul muncitor din țara noastră va sărbători cea de a 12-a aniversare a proclamării Republicii Populare Romîne.

Fără îndoială că în planul de muncă al tuturor bibliotecilor sînt prevăzute numeroase acțiuni închinete acestui eveniment. În dorința de a veni în ajutorul bibliotecarilor pentru traducerea în viață a acțiunilor înscrise în planul de muncă și totodată pentru a stimula inițiativa lor, creațoare publicăm în cele ce urmează cîteva indicații sumare privind organizarea unor manifestări consacrate zilei de 30 Decembrie.

Multe din aceste manifestări sînt cunoscute și practicate de lucrătorii bibliotecilor noastre. Sfaturile noastre sînt menite a ajuta la organizarea cît mai temeinică a acestora și în același timp să atragem atenția asupra unor acțiuni care nu se bucură încă de suficientă atenție din partea lucrătorilor din biblioteci și care ar putea fi introduse cu acest prilej.

AFIȘ. — În cinstea proclamării Republicii Populare Romîne orice bibliotecar poate întocmi afișe menite să atragă atenția cititorilor asupra cărților, care contribuie la cunoașterea realizărilor dobîndite în acești ani de oamenii muncii, sub conducerea partidului, la dezvoltarea patriotismului. Un asemenea afiș poate fi consacrat de pildă, popularizării colecției „Patria noastră”. În acest caz afișul va putea fi intitulat Să ne cunoaștem Patria. Sub titlu se va putea pune invitația **Recomandăm cititorilor noștri, lectura următoarelor cărți** după care va urma înșiruirea titlurilor din colecție, eventual fiecare titlu fiind însoțit

de o scurtă adnotare. Pentru a atrage atenția este bine ca titlurile cărților și adnotarea să fie scrisă cu cerneluri diferite. În același scop, în partea stîngă a afișului se vor putea prezenta grafic coperte tip ce reprezintă colecția.

PANOU. — La îndemîna bibliotecarilor stă și puțința alcătuirii panourilor. Panoul pe care-l sugerăm va putea purta titlul: **Politica partidului — izvorul succeselor noastre.** Ca subtitlu se va putea pune următorul citat al tovarășului Gheorghe Gheorghiu-Dej: „Făcînd bilanțul celor 15 ani care s-au scurs de la eliberare, poporul nostru resimte o bucurie și o mîndrie îndreptățită. În orice domeniu ne-am arunca privirile vedem profunde schimbări înnoitoare. Sub conducerea partidului oamenii muncii merg cu hotărîre înainte pe drumul socialismului, muncind cu entuziasm pentru întărirea continuă a puterii populare, a alianței dintre clasa muncitoare și țărăniimea muncitoare — temelia regimului democrat-popular, pentru înflorirea patriei, pentru bunăstarea și fericirea poporului”.

În partea stîngă a panoului se vor putea întocmi cîteva grafice care să ilustreze realizările dobîndite de oamenii muncii sub conducerea partidului în anii care s-au scurs de la proclamarea Republicii Populare Romîne. Anuarul statistic al R.P.R.-1958 precum și graficele apărute în presa noastră furnizează un bogat material în această direcție. În partea dreaptă a panoului bibliotecarii vor înscrie titlurile lucrărilor ce tratează această temă. În afara documentelor de partid și a cuvîntărilor

conducătorilor partidului și guvernului se vor putea pune lucrări ca: Dezvoltarea economiei R.P.R. pe drumul socialismului, Muncim înfrățiți pentru înflorirea patriei, Visuri împlinite ș.a. precum și articole mai importante apărute în ziare și periodice ca de pildă: Politica de industrializare socialistă a României (Lupta de clasă, 1957, nr. 12).

EXPOZIȚIA DE CĂRȚI. — Iată o metodă încetățenită în practica tuturor bibliotecilor de toate categoriile. Nu încapе îndoiială că o asemenea acțiune va fi organizată în toate bibliotecile și pentru popularizarea largă a publicațiilor legate de evenimentul sărbătoresc de la 30 Decembrie. Sugerăm bibliotecarilor întocmirea unei expoziții pe tema: **Construim o țară nouă care să aibă următoarele secțiuni:** 1. **Industria socialistă în plin avânt;** 2. **Satele noastre pe drumul belșugului;** 3. **Crește bunăstarea poporului muncitor.** O ultimă secțiune ar putea fi consacrată dezvoltării regiunii, raionului, comunei, întreprinderii sau instituției, unde-și desfășoară activitatea biblioteca respectivă, în anii regimului democrat-popular.

O atenție deosebită trebuie acordată alegerii citatelor care să însoțească tema expoziției și a fiecărei secțiuni ca și literaturii care să illustreze fiecare temă. Astfel, printre cărțile ce vor figura în primele secțiuni, cităm: **Raportul de activitate al Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Român la Congresul al II-lea al Partidului,** 23 decembrie 1955, prezentat de tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej, **Expunere făcută la ședința plenară a C.C. al P.M.R. din 26—28 noiembrie 1958** de tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej, **Avântul industriei chimice** de M. Florescu, **Dezvoltarea industriei socialiste a R.P.R., Industria Republicii Populare Romine în plin avânt** de C. Scarlat, **Industrializarea socialistă a R.P.R.** de G. Vrîțeli ș. a. În cea de-a doua secțiune vor fi incluse lucrările: **Consfătuirea pe țară a țăranilor și lucrătorilor din sectorul socialist al agriculturii, Agricultura Republicii Populare Romine pe drumul socialismului** de I. Cosma, **Să cu-**

noaștem politica partidului la sate, Pe calea urcușului neîntrerupt de I. Pavelescu ș. a. În cea de-a treia secțiune, bibliotecarii vor expune în primul rînd **Hotărîrea plenarei C.C. al P.M.R. din 13—14 iulie 1959, Cu privire la realizarea sarcinilor trasate de Congresul al doilea al P.M.R. în domeniul dezvoltării economiei naționale și creșterii bunăstării oamenilor muncii precum și propunerile de noi măsuri pentru ridicarea nivelului de trai al poporului muncitor.** Raport prezentat la plenara lărgită a C.C. al P.M.R. din 13—14 iulie 1959 de tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej, ș. a.

Pentru ilustrarea ultimei secțiuni, bibliotecarii vor recurge la ajutorul publicațiilor cu caracter local, precum și al presei locale. De altfel întreaga expoziție poate cuprinde — în afară de cărți — și unele articole mai importante apărute în presă, care dezbate problema respectivă, precum și fotografii, grafice, etc.

CONSFAȚUIRE PRIN CORESPONDENȚĂ. — Activitatea desfășurată în cinstea zilei de 30 Decembrie constituie un bun prilej și pentru introducerea în practică a unor noi acțiuni. Astfel, bibliotecarii noștri pot trece la inițierea consfătuirilor prin corespondență care dau posibilitatea antrenării unui număr mare de oameni și pot cuprinde chiar un raion întreg. Revista noastră a descris modul de organizare a unei asemenea acțiuni (vezi Căluza bibliotecarului, 1958, nr. 11, p. 21—22). Consfătuirea prin corespondență poate avea loc fie asupra unei cărți, fie asupra unei teme. În ambele cazuri, atragem însă atenția bibliotecarilor asupra antrenării unor specialiști (critici de artă, în cazul unei consfătuiri pentru o carte de beletristică — oamenii de știință, tehnicieni sau ingineri cînd alegem o temă științifică) care să facă parte din comisia pentru organizarea acțiunii. Deosebit de importantă este și colaborarea cu ziarul local. Prin acesta, în afară de faptul că toți cititorii pot lua cunoștință de părerile diferite emise de cititori asupra cărții, se poate ține treaz inte-

resul pentru participarea la consfătuire. Recomandăm această acțiune întrucît socotim că bibliotecarii noștri au la dispoziție suficient timp pînă la 30 Decembrie pentru organizarea ei.

SEARĂ LITERARĂ. — Iată o acțiune deosebit de eficace pentru a face cunoscute unui cerc larg de cititori lucrările închinat Republicii. O seară literară închinată Republicii, poate fi organizată pe tema **Sub stema Republicii**, în decursul căreia vor fi prezentate poeziile cele mai importante, care immortalizează în versurile lor momentele cele mai de seamă din lupta oamenilor muncii pentru construirea vieții noi, ale vieții lor pline de realizări și făgăduinți. Ca program artistic sugerăm lectura poeziilor: **Republica în sărbătoare** de M. Banuș (în volumul **Versuri alese**, E.S.P.L.A., 1953), **Sub stema Republicii** de R. Boureau (în volumul **Versuri alese**, E.S.P.L.A., 1955), **Salut Republicii** de Leontay Lajos (în volumul **Versuri alese**, E.S.P.L.A., 1955) ș. a. îmbinate, acolo unde există condiții, cu audiția muzicală a cîntecelor închinat Republicii.

ALTE MANIFESTĂRI. — În cinstea celei de-a 12-a aniversări a Proclamații Republicii Populare Romîne, bibliotecarii pot folosi întreaga gamă a manifestărilor de

masă. Așa, de pildă, se pot organiza expuneri bibliografice. Acestea pot avea caracterul prezentărilor de cărți noi, achiziționate sau existente în bibliotecă, care trebuie popularizate cu acest prilej și pe de altă parte pot avea un caracter tematic. Astfel, sugerăm o expunere bibliografică pe tema **Înflorirește țara mea** care să prezinte succesele dobîndite de poporul muncitor, sub conducerea partidului, în construirea socialismului în țara noastră. De asemenea, expunerea bibliografică poate însoți prezentarea cărților cuprinse în expoziția recomandată în cadrul articolului de față.

Pentru a populariza în rîndul cititorilor transformările petrecute în anii regimului democrat-popular, bibliotecarii pot organiza excursii pe harta țării. În acest scop bi-

bliotecarii pot folosi materialul publicat în revista noastră anul trecut (vezi Căluza bibliotecarului, 1958, nr. 12, p. 3, precum și materialul metodic recent publicat de B.C.S. **Să ne cunoaștem patria.** Bibliotecarii pot organiza excursii și pentru a populariza prefacerile survenite pe plan local, folosind pentru aceasta presa și tipăriurile locale.

Din acțiunile organizate de biblioteci în această perioadă nu vor lipsi nici concursurile literare. Se pot organiza de pildă concursuri: „Cine știe cîștigă”, pe teme ca: **Construcții noi în țara noastră** sau concursuri de ghicitori literare pe tema: **Dragostea de patrie în literatura noastră.**

ACTIVITATE BIBLIOGRAFICĂ. — Bibliografia constituie un bun mijloc pentru a informa și a ajuta cititorii la cunoașterea publicațiilor închinat Republicii.

Fiecare bibliotecă poate aduce la cunoștința cititorilor lucrările ce sînt recomandate cu acest prilej prin intermediul listelor bibliografice adnotate. Pentru o cît mai largă răspîndire a publicațiilor înserate, bibliotecarii vor putea publica, în presa locală, listele întocmite sau le vor trimite instituțiilor, întreprinderilor și chiar cititorilor.

Pe baza cercetării intereselor diferitelor categorii de cititori, bibliotecarii vor putea întocmi planuri de lectură care să îmbrățișeze teme diverse. Se pot alcătui planuri de lectură pe teme ca: **Frumusețile țării, Bogățiile Republicii Populare Romîne etc.**

În sprijinul cititorilor, bibliotecarii vor alcătui fișiere tematice. Un asemenea fișier poate fi intitulat **Republica Populară Romînă pe drumul construirii socialismului.**

În mod deosebit în domeniul muncii bibliografice, sarcini importante revin bibliotecilor regionale și raionale. Trimițînd bibliotecilor de la sate materiale metodice însoțite de bibliografii, ele vor ajuta aceste biblioteci să se încadreze în acțiunile ce vor avea loc în întreaga țară în cinstea celei de-a 12-a aniversări a Republicii Populare Romîne.

Dintre numeroasele publicații de specialitate din țara noastră care sprijină efortul oamenilor muncii pentru dezvoltarea unei largi baze industriale în economia socialistă, revistele Asociației Științifice a Inginerilor și Tehnicienilor ocupă fără îndoială un loc de frunte. Pentru prima oară la noi, cadrele tehnice din principalele sectoare de producție dispun de o presă proprie care constituie pentru ele un ajutor prețios, atât în activitatea de cercetare cât și în munca de producție. Susținute de colaborarea unor largi active de specialiști și conducători de resoarte industriale, revistele A. S. I. T. aduc o variație de materiale consacrate problemelor de tehnologie, bazate pe experiența practică din uzine, mine și fabrici, problemelor de cercetare a tehnicii noi și a metodelor înaintate de muncă, problemelor tehnico-economice, inovațiilor, raționalizărilor, bibliografiei de specialitate, popularizării experienței fruntașe, etc.

În cele ce urmează ne propunem să facem o prezentare sumară a celor 18 reviste A. S. I. T., atrăgând atenția bibliotecarilor asupra folosirii acestora ca material documentar de îndrumare în acțiunile pentru sprijinirea oamenilor din industrie.

Revista **Metalurgia și construcția de mașini** reflectează problemele industriei grele și ale construcției sub toate aspectele. Formatul și numărul de pagini — peste 100 — prezentarea grafică și mai ales conținutul și modul de a trata problemele, o ridică la nivelul celor mai bune publicații, similare din străinătate.

Studiile și articolele sînt rubricate conform celor mai importante probleme ale sectorului, începînd cu elaborarea metalelor, metalurgia prelucrătoare, tratamente termo-chimice, proiectarea și construcția de mașini, metode noi în tehnica de așchiere și de sudare, introducerea automatizării, discuții cu privire la tipuri noi de mașini necesare în agricultură, în domeniul energiei, în transporturi, construcții navale etc.

Rubrici speciale sînt consacrate organizării și economiei producției, informațiilor tehnice, problemelor de practică și de securitatea muncii, inovațiilor și raționalizărilor, a căror înțelegere este facilitată de numeroase ilustrații, scheme, grafice etc.

Industria extractivă este reprezentată prin cîteva publicații. Începem cu **Revista Minelor**, intrată în al zecelea an de apariție. Cităm din sumarele acestei reviste unele materiale interesante privind problemele subsolului nostru, cum ar fi, de pildă studiul **Considerații asupra procesului de descompunere a serpentinei din valea Dunării** din nr. 1/1959 sau **Studiul calcografic al minereurilor complexe pirotoase și cuprifere de la Leșul-Ursului** început în nr. 12/1958 și altele. O trecere în revistă a ultimelor numere arată interesul pentru practica minieră, în legătură cu care se remarcă articolele oglindind experiența celor mai bune întreprinderi. De asemenea apare o bogată informație documentară asupra cărților apărute în acest domeniu în toată lumea și care prezintă pentru mineri un larg orizont de cunoaștere a ultimelor realizări în tehnica extractivă.

Petroil și Gaze, este o revistă care se menține pe linia unei stricte specialități, totuși redactarea ei este astfel realizată încît poate să fie accesibilă și celor cu un nivel tehnic mediu.

Revista cuprinde rubrici de documentare, referate și recenzii, precum și informații din industria mondială a petrolului.

Revista **Construcțiilor și a Materialelor de Construcții** oglindește stadiul înaintat al construcțiilor în țara noastră și problemele care se leagă de dezvoltarea acestui sector important al economiei noastre socialiste. Menționăm, în această direcție articole și studii cum sînt, de pildă, **Construcții ieftine de locuințe cu pereți turnași monolit, folosind agregate ușoare și cofraje de inventar** de P. Cireșeanu și V. Pașcanu, (nr. 1/959), **Indici tehnico-economici ai clădirilor de locuit cu planșee din elemente prefabricate** de M. Drimer sau **Construcții experimentale de locuințe din panouri mari** de D. D. Niculescu (nr. 2/959), în care sînt prezentate ultimele aplicații în domeniile respective și prin ele înșile fiind o indicație a preocupării de a se folosi mijloacele și metodele cele mai bune pentru accelerarea construirii de locuințe necesare oamenilor muncii.

Separat de studii și articole cu caracterul amintit mai sus, revista prezintă note informative din practica fruntașă a întreprinderilor, recenzii și rezumate documentare în ajutorul muncitorilor și tehnicienilor din construcții.

Problema construcțiilor este strîns legată de problemele hidraulice. Oglindirea acestor probleme revine revistei **Hidrotehnica**, una din cele mai noi publicații de specialitate, care a intrat în al patrulea an de apariție. Îmbogățită de colaborarea unor cadre tehnice de pe șantiere, a specialiștilor de la institutele de proiectare și de învățămînt superior, revista **Hidrotehnica** are ca obiectiv principal publicarea de studii și cercetări care se referă la amenajarea și gospodărirea apelor, ameliorații, hidroenergetică, căi navigabile și porturi, alimentații cu apă și canalizări etc. — probleme pentru care pînă nu de mult țara noastră era tributară specialiștilor străini. Extragem din tematica propusă pentru 1959 (vezi nr. 1/959) cîteva rubrici care arată cîmpul de preocupări al acestei publicații: Probleme în legătură cu sarcinile ce rezultă din directivele Plenarei C.C. al P.M.R. din 26—28 noiembrie 1958, probleme de hidraulică în care intră metodică cercetărilor în laboratoarele hidraulice sub diferite aspecte, probleme de amenajări și de regularizare a consumurilor apelor, captarea și derivarea apei, lucrări de irigații și de ameliorări a terenurilor degradate, surse și captări de ape, probleme legate de navigația pe Dunăre, organizarea șantierelor hidrotehnice, monografiile și istoricul hidrotehnicii etc.

Revista **transporturilor** se impune, de asemenea, atenției cititorilor prin anunțarea unei bogate tematici indicative pe anul 1959 (vezi nr. 1/959) din care se remarcă pregătirea unor studii cu privire la sectorul transporturilor navale, cel al drumurilor și podurilor, sectoarele transporturilor auto și aeriene. Enumerarea acestor probleme nu este de fapt de cît o continuare a tematicii de care revista s-a ocupat și pînă în prezent. Astfel, pe lîngă articolele de specialitate, redacția a dat atenție și problemelor cu caracter politic, în legătură cu care amintim articolul **Racheta cosmică sovietică** (nr. 1/959) sau articolul închinat practicelor capitaliste în materie de navigație comercială („Panlib'honco — flotă capitalistă apatridă” (nr. 2/959).

Revista mai publică regulat informații din activitatea întreprinderilor, note documentare, informații economice și industriale, recenzii etc.

Telecomunicații apare la două luni, fiind în cel de al treilea an de apariție. Activitatea ei înfățișează probleme de radio-comunicații, telefon, telegraf, servicii poștale în general și televiziune. Ca și la alte publicații ale A.S.I.T.-ului se observă și aici tendința de a face loc unor materiale ce pot fi citite și de nespecialiști. Așa este articolul **Centrale telefonice automate electronice** (numărul din decembrie 1958) care trece în revistă ultimele realizări în telefonia electronică și aplicațiile lor actuale.

Combaterea perturbațiilor radioelectronice produse de instalațiile transportului electric orășenesc (nr. 1/959) problemă care interesează pe orice radioamator. Dar accentul rămâne totuși pe materialele de specialitate completate cu rubrici interesante: Economică, Recenzii, Note tehnico-economice, Brevete. De reținut indicațiile bibliografice, uneori destul de dezvoltate.

Chimia este fără îndoială una din ramurile științifice care în ultimii ani a luat o mare dezvoltare în țara noastră. O mărturie a stadiului înaintat în acest domeniu este **Revista de chimie**, publicație de nivel tehnic ridicat. Revista se bucură de o prezentare grafică excepțională, 64 pagini în format mare și cu un supliment conținând rezumate în limbile rusă, germană, franceză și engleză despre articolele publicate în numărul respectiv.

Foarte interesant pentru cei care lucrează în acest sector de producție, sînt notele privind activitatea laboratoarelor, partea documentară, chimia anorganică, organică și analitică, știri din toată lumea, rubrica de brevete, precum și o bogată rubrică consacrată indicilor tehnico-economici pentru principalele produse chimice.

Energetica publică articole de importanță generală, tehnico-științifice, teoretice și experimentale legate de practica muncii de cercetare, proiectare, învățămînt și producție, ținînd seama de problemele de cea mai mare actualitate. Cinci-șase pagini din totalul de 46 ale revistei sînt consacrate rubricii documentare, în care sub formă de recenzii din publicații străine, sînt prezentate ultimele realizări în problemele de energetică generală, termoenergetică, electroenergetică, hidroenergetică și energia nucleară.

De o structură redacțională și grafică asemănătoare este revista **Electrotehnica**. Diferiți specialiști publică aici studii și articole care privesc instalațiile de alimentare cu energie electrică, fabricarea de mașini și aparate pentru utilizarea și distribuția electricității, transformarea energiei electrice pentru scopuri industriale, dispozitive de protecție, aparate de măsură, aplicații variate în industrie, tehnica iluminatului etc.

Fiecare număr cuprinde rubrica de bibliografie a cărților cele mai noi din domeniul electrotehnicii.

Automatica și Electrotehnica este o publicație tehnico-științifică de automatică, electronică industrială și tehnică nucleară, discipline care în țara noastră au luat un avânt mare. Conform normelor recomandate colaboratorilor, materialele cuprind în introducere scopul lucrării cu precizarea corelației în producție, evitându-se introduceri sau demonstrații voluminoase.

Articolele menționate în sumar sînt adnotate. Ca rubrici permanente menționăm: Note de laborator, Note și comentarii, Cronica, Referate, Recenzii.

Industria lemnului este o revistă care cuprinde probleme din sectorul Ministerului Construcției, Industriei Materialelor de Construcții și Industriei Lemnului. Revista a intrat în anul al VII-lea de apariție. **Industria lemnului** consacră aproape jumătate din numărul paginilor unor rubrici permanente în directă legătură cu practica industrială. Cităm: Invenții și inovații, Știri din întreprinderile noastre, Viața A.S.I.T. (privind activitatea colectivelor tehnice și A.S.I.T. din întreprinderi), Recenzii, Note economice și industriale mondiale, Documentare — aceasta din urmă foarte bogată și extrem de variată ca tematică.

Preocupările permanente ale revistei se concentrează asupra următoarelor probleme de bază: valorificarea industrială complexă, integrală a masei lemnoase, dezvoltarea și îmbunătățirea fabricației produselor stratificate și aglomerate din aşchii și fibre din lemn, ameliorarea calității produselor, dezvoltarea și îmbunătățirea producției de mobilă, introducerea tehnicii noi, probleme tehnico-economice și de organizare.

Revista pădurilor este consacrată prezentării sarcinilor sectorului silvic și a tuturor problemelor legate de aceste sarcini. Materialele publicate sînt de nivel științific, dar redactate în așa fel ca să fie accesibile și tehnicienilor de nivel mediu.

Rubricile sînt vii și interesante, tendința lor fiind aceea de a prezenta ultimele noutăți în silvicultură, la noi și în străinătate. În această direcție ajută rubrici ca: Note științifice, Recenzii și Documentare, aceasta din urmă fiind subîmpărțită pe probleme privind silvobiologia, cultura pădurilor, tehnica culturilor silvice, taxație forestieră, culturi silvice de producție, mecanizare, protecția pădurilor, vînătoare, economie forestieră.

Sectoarele industriei alimentare sînt reprezentate prin două publicațiuni. Prima **Industria alimentară pentru produse vegetale** oglindește tehnica înaintată a producției diferitelor sortimente alimentare în întreprinderile din țara noastră. Este vorba de zahăr, ulei, spirit, panificație și paste făinoase, bere, vinuri și produse alcoolice, conserve, tutun, produse cosmetice și industria săpunurilor, produse zaharoase etc.

Articolele publicate reflectează atât experiența proprie, cit și experiența sovietică și a altor țări. Astfel rubrica **Din experiența U.R.S.S.** este de un real folos în îmbunătățirea și introducerea unor procese tehnologice noi, iar rubrica **Din viața întreprinderilor** ajută la extinderea experienței fruntașe din întreprinderile noastre. De menționat și rubrica de noutăți tehnice cu prezentarea realizărilor recente în domeniul industriei alimentare.

Cea de a doua revistă **Industria alimentară pentru produse animale** cuprinde sectoarele de producție pește, carne, lapte cu derivatele și subprodusele respective, inclusiv industria frigotehnică.

Ca tehnică redacțională în prezentarea materialelor de specialitate sînt de menționat subtilurile din context care ușurează lectura, rezumarea lucrării în cadrul concluziilor autorului și indicarea regulată a bibliografiei de care s-a servit autorul.

Ultimele pagini conțin o documentare bogată referitoare la realizările în tehnica produselor alimentare de origine animală.

Industria ușoară aduce în paginile ei articole despre cele mai noi și mai bune procedee aplicate în fabricarea articolelor de larg consum: încălțăminte și alte articole din piele, articole din sticlă și cauciuc, jucării etc.

Prin specificul acestei industrii, articolele sînt prezentate la un nivel accesibil tuturor muncitorilor calificați din aceste ramuri industriale.

Rubrici permanente: Din experiența întreprinderilor, Cronica, Brevete (din țară și din străinătate), Știri din întreprinderi, Note tehnico-economice, Documentare, Recenzii.

Industria textilă se ocupă cu problemele care vin în preocuparea Ministerului Industriei bunurilor de larg consum — și anume industria textilă: preindustrializare, înaltură, țesătorie, tricotaje, confecții, finisaj etc.

Revista anunță o tematică bogată pentru anul în curs care ca și pînă acum, va urmări folosirea mai bună a capacităților de producție existente, creșterea randamentelor utilajelor, reducerea consumurilor specifice, îmbunătățirea calității, reducerea prețului de cost.

Revista are rubrici permanente cu privire la inovații și raționalizări, tehnologia textilă, probleme tehnico-economice, note și documentare.

Celuloză și hirtie se interesează de problemele specifice ale Ministerului Industriei petrolului și chimiei. Cîteva titluri de articole lămuresc tematica acestei reviste. Astfel spicuum: Cîteva considerații în legătură cu procesul tehnologic de exploatare a stufului; Pregătirea hirtiei pentru tipar ofset (nr. 1/959), Fabricarea plăcilor fibrolemnoase pe cale uscată și semiuscată, Acționările electrice în fabricile de hirtie (nr. 2/959) etc. Ca rubrici suplimentare menționăm: Note tehnice, Recenzii, Informații economice și industriale mondiale și Documentare.

★

Așa cum am menționat de la început, scopul acestei prezentări a fost de a atrage atențiunea bibliotecarilor asupra unor publicațiuni pe care le-ar putea folosi în scopul propagării tehnicii noi în diferite sectoare industriale. Deși prezentările sînt făcute sumar, credem că bibliotecarii se vor putea orienta în aprecierea și alegerea acestor publicațiuni.

Din activitatea unei biblioteci sindicale

Gospodăria agricolă de stat „Alexandru Sahia” din comuna Minăstirea, raionul Oltenița, este fruntașă în regiunea București. Lucrările agricole de toamnă au fost îndeplinite la termen, iar oamenii muncii din secțiile zootehnice au obținut realizări care fac cinste întregii gospodării. Comitetul de întreprindere sprijină în muncă pe agricultori, pe crescătorii de vite, brigadierii și tehnicienii gospodăriei, ajutându-i să poată lucra mai bine și cu spor. Biblioteca este unul din mijloacele folosite cu succes în acest scop. Inzestrată cu un fond de cărți de peste 2500 volume, completat permanent cu noile lucrări axate pe profilul de producție și cerințele cititorilor, biblioteca G.A.S. „Al. Sahia” oferă condiții dintre cele mai bune de lectură și informare bibliografică în problemele actuale. Biblioteca este condusă voluntar, cu multă dragoste de comunistul Ion Boșnegeanu, de profesie tâmplar. Zi'nic între orele 10—12 și 18—20, numeroși cititori vin aici să restituie și să împrumute noi cărți, să citească presa care este ținută la zi.

Pentru susținerea unei eficace munci de popularizare și difuzare a cărților bibliotecarul folosește un larg colectiv format din ingineri, agronomi și zootehnicieni, brigadierii și frunțași în producție pe care îi antrenează în diverse acțiuni. Inginerul Marafa Valeriu și Arsenescu Puiu, secretarul gospodăriei, Negoită Mircea, contabil, fac parte din acest activ obștesc și țin recenzii de cărți sau expuneri bibliografice pe teme literare, social-politice și agro-zootehnice.

Recenziile de cărți sînt unul din mijloacele prin care se popularizează cu eficacitate metodele de muncă înaintate, cunoștințele practice, problemele legate de îndeplinirea planului de producție și de perspectivă. Împreună cu conducerea gospodăriei, comitetul de întreprindere indică bibliotecii titlurile de cărți ce urmează a fi popularizate prin

recenzii de specialiștii din colectivul obștesc, pentru a fi incluse în planul de muncă și programate săptămînal la club ori la stația de radioamplificare.

În perioada lucrărilor agricole de toamnă, de pildă, ing. Marafa Valeriu a ținut două expuneri bibliografice, una pe tema **Insămînțarea grîului de toamnă**, în care a indicat cărțile care vorbesc despre pregătirea terenului și dau indicații cu privire la tratarea semințelor contra șoarecilor; iar a doua pe tema **Să culegem rădăcinoasele la timp și fără pierderi**, recomandînd acele cărți și broșuri care descriu metodele ce trebuie folosite pentru recoltare, combaterea dăunătorilor și buna păstrare a rădăcinoaselor pe timpul iernii. Temele expunerilor bibliografice au fost bine alese, fiind ținute chiar în timpul pregătirilor de insămînțare a grîului de toamnă și în preajma recoltării rădăcinoaselor, cînd distrugerea șoarecilor era una din problemele locale acute. Expunerile bibliografice au stîrnit un interes deosebit, numeroși cititori împrumutînd de la bibliotecă cărțile recomandate. De exemplu, șeful de brigadă complexă, tractoristul Luca Dumitru a împrumutat broșura **Lucrările de pregătire a solului înainte de semănat** pe care a studiat-o cu toți membrii brigăzii sale; iar Bugeac Nicolae, împreună cu brigada sa de la cultura de cîmp, a împrumutat lucrarea deosebit de actuală **Sfaturi pentru cultura legumelor** de ing. M. Nistor. De asemenea, organizatorii de grupă sindicală din secțiile zootehnie îndrumază lectura tovarășilor din grupele respective, organizează lecturi în colectiv și discuții despre unele cărți considerate folositoare. Astfel, tov. Ștefănescu Gheorghe a organizat lectura colectivă a romanului **Bărbăție** de Vera Ketlinskaia.

Comitetul de întreprindere, prin colectivul bibliotecii, folosește în mod curent formele agitației vizuale ca un bun mijloc de popu-

larizare a cărților. În curtea gospodăriei, lângă vitrina unde zilnic se afișează ziarul „Munca“, se află o altă vitrină în care se expun cărți recomandate pentru lectură în perioada respectivă, iar în sala bibliotecii peste 160 de cititori găesc în permanență liste de recomandare pentru diferite profesii: timplari, crescători de vite, păsări, agricultori etc.

Popularizarea cititorilor frunțași este o preocupare permanentă a comitetului de întreprindere și a bibliotecii.

Biblioteca G.A.S. „Al. Sahia“ a dobândit o experiență bogată în munca de popularizare și difuzare a cărților de sprijinire a diferitelor campanii agricole. De la an la an, această bibliotecă și-a îndeplinit cu și mai multă competență sarcina de a sprijini conducerea g.a.s. în acțiunile sale, de a mobiliza și antrena muncitorii agricoli la lectura cărților, izvor nesecat de cunoștințe folositoare.

Planuri laudabile are biblioteca „Al. Sahia“ și în ce privește desfășurarea unei intense munci cu cartea în perioada lunilor de iarnă. Pentru aceasta a întocmit un plan de muncă, prevăzând măsurile și metodele de muncă menite să însușească și să antreneze pe muncitorii agricoli la folosirea mai largă a cărții în această etapă, cind au mai mult timp rezervat lecturii, mulți dintre ei urmînd diferite forme de învățămîntului politic și agrozootehnic de masă.

Multe din obiectivele prevăzute în plan au început încă de pe acum să prindă viață. Astfel, fondul bibliotecii a fost îmbogățit cu cărți în valoare de peste 1000 lei.

Pentru a înlesni cursanților posibilitatea cercetării și alegerii cărților și broșurilor direct de la raft, materialul prevăzut în bibliografia formelor de învățămînt a fost ales și aranjat în rafturi special amenajate. La vitrina din curtea gospodăriei sînt expuse cele mai actuale dintre cărțile nou intrate în bibliotecă.

Ajutat de activul Comitetului de întreprindere, de muncitori, ingineri, tehnicieni și funcționari, precum și de cei mai buni cititori din colectivul său de muncă, bibliotecarul va intensifica munca în cele 6 cercuri de citit reorganizate, în cadrul gospodăriei. Săptămînal, se vor organiza manifestări de masă (recenzii și seri literare etc.) potrivit planului lunar elaborat de comitetul de întreprindere. În afara conferințelor ținute de specialiști, s-au prevăzut întîlniri între frunțașii în producție și cititori, în care aceștia vor împărtăși din experiența lor, vorbind și despre cărțile care i-au ajutat mai mult în muncă.

O deosebită atenție se va da sprijinirii concrete a cursanților din cele două cercuri de studiu agrozootehnic, prin procurarea și punerea la dispoziție a materialului bibliografic de trebuință.

Planul prevede și cîteva acțiuni de masă organizate în colaborare cu biblioteca comunala. De pildă în luna decembrie se va organiza o consfătuire asupra romanului **Moromeții** de Marin Preda.

Indrumată și susținută de Comitetul de partid și conducerea g.a.s., munca bibliotecii înregistrează un vizibil salt calitativ, cartea aducîndu-și o contribuție tot mai mare la educarea cititorilor în sprijinul muncii constructive.

ȘTIRI

● Biblioteca Universitară din Jena (R. D. Germană) a stabilit în ultimele luni legătura cu cele mai importante întreprinderi din Turingia, pentru a include în Catalogul central al Turingiei bibliotecile științifice ale acestor întreprinderi. E vorba de

circa 30 întreprinderi mai mari socialiste.

● Operele complete ale lui Thomas Mann se tipăresc în 10 volume de către Editura pentru literatură din Moscova. Primul volum cuprinzînd romanul **Budenbrook** a apărut într-un tiraj de 150.000 exemplare.

Sistemul CATALOAGELOR COLECTIVE

DIN R.P.R.

VALERIU MOLDOVEANU
Șeful Serv. Cataloage Colective din
Biblioteca Academiei R.P.R.

Cataloagele colective asigură un randament mărit muncii de documentare, prin scurtarea timpului de cercetare și valorificare maximă a documentației din bibliotecă. Totodată, ele oferă condiții superioare pentru realizarea coordonării — pe plan republican — a achizițiilor de publicații noi, precum și a raționalizării și completării sistematice a fondurilor de publicații mai vechi, existente în bibliotecă.

Sub trecutul regim burghez-moșteresc realizările din domeniul cataloagelor colective n-au depășit cadrul limitat al unei singure categorii de publicații — periodicele — precum și proporțiile unui singur oraș sau domeniu științific. Amintim în acest sens lucrarea savantului român Emil G. Racoviță și a bibliotecarului A. Valentiny, publicată

în anul 1926 sub titlul: *Catalogul revistelor științifice și medicale din Cluj*¹⁾, *Indexul periodicelor medicale existente în bibliotecile din București*, publicat în anul 1927 de un colectiv de medici condus de dr. Simion Tovușar²⁾, precum și *catalogul colectiv întocmit și publicat de acad. Șt. Vencov*, în anul 1932³⁾.

În anii regimului de democrație populară crearea cataloagelor colective apare ca o urmare firească a necesităților muncii de documentare, în cadrul vastului proces de construire a socialismului în țara noastră.

În anul 1954, s-a început — sub conducerea Bibliotecii Academiei R.P.R. — întocmirea primului catalog colectiv de proporții republicane *Repertoriul general al periodicelor științifice și tehnice aflate în principalele biblioteci din R.P.R.* — lucrare vastă, însumând 7 volume, care se află în prezent în curs de tipărire⁴⁾.

Pe baza experienței acumulate a fost elaborat *planul cataloagelor colective din R.P.R.*, expus și dezbătut la sfârșitul anului 1955, în cadrul primei sesiuni de bibliologie și documentare din R.P.R.⁵⁾. Trebuie subliniat că la elaborarea acestui plan a fost folosită atât experiența teoretică sovietică ocazională de dezbateră planului cataloagelor colective din U.R.S.S.⁶⁾, cât și experiența practică, dobândită cu ocazia întocmirii diverselor cataloage colective din Uniunea Sovietică⁷⁾. De asemenea, a fost

¹⁾ *Catalogul revistelor științifice și medicale din Cluj*. Alcătuit sub direcția lui E. G. Racoviță de către A. Valentiny, Cluj, Universitatea din Cluj, 1926, XXIV + 455 p.

²⁾ *Indexul periodicelor medicale existente în bibliotecile din București*. Tipărit sub îngrijirea lui Simion Tovușar. București. Tipografia „Cartea Medicală”, 1927, 67 p.

³⁾ *Catalogul revistelor periodice științifice ce se găsesc în bibliotecile din București*. Alcătuit de Șt. Vencov. București, Fac. de Științe din București, 1932, VI + 109 p.

⁴⁾ Vezi: *Repertoriul general al periodicelor științifice și tehnice străine aflate în principalele biblioteci din R.P.R.* III. Medicină. București, Biblioteca Academiei R.P.R., 1957, XX + 358 p.

⁵⁾ Vezi: „Prima Sesiune științifică de bibliologie și documentare. București, 15—16

decembrie 1955. Comunicări și discuții. București. Editura Academiei R.P.R., p. 81—93, 109—114.

⁶⁾ Dezbaterile de la Moscova ale Sesiunii Institutului de Biblioteconomie din martie 1942, organizate de Biblioteca de Stat „V. I. Lenin” precum și dezbaterile din anul 1943 pe marginea proiectului de regulament privind întocmirea catalogului general al bibliotecilor științifice din U.R.S.S.

⁷⁾ Vezi în acest sens articolul lui Vasilevskaia, V. A., N. S. Voskresenskaia: *Zvodnie kataloghi v SSSR*. În „Biblioteconomie delo v SSSR”. Sbornik statei. Moskva, Ministerstvo Kulturî RSFSR. Gosudarstvennaia Ordena Lenina Biblioteka im. „V. I. Lenina”, 1957, p. 341—372 precum și *cataloagele colective Svodnii builleten novih inostrannih jurnalov ș.a.*

folosită experiența în materie de cataloage colective a altor țări⁸⁾.

Instrumentele cuprinse în sistemul cataloagelor colective din R. P. Română aparțin mai multor grupe și serii. Astfel, din categoria cataloagelor colective privind publicațiile străine, amintim cele trei grupe de repertorii și cataloage colective privind respectiv publicațiile periodice, cărțile și colecțiile speciale. O altă categorie o constituie cataloagele colective privind fondul național de publicații, subîmpărțite în grupe după criterii oarecum similare. Repertoriile și cataloagele colective din fiecare grupă se subîmpart în cadrul a două serii de instrumente: curente — privind publicațiile achiziționate în continuare, după 1 ianuarie 1957 — și cele retrospective — conținând evidența publicațiilor aflate în bibliotecă anterior datei de mai sus.

Din diversele grupe de repertorii și cataloage colective, cele mai avansate sînt acelea privind publicațiile străine — periodice și cărți.

Repertoriul general al periodicelor științifice și tehnice străine aflate în principalele biblioteci din R.P.R. — 1680—1956 — se găsește într-o fază înaintată de lucru. Inceput din inițiativa Academiei R.P.R., cu sprijinul larg a cca. 650 bibliotecă de documentare, instituții și întreprinderi, acest catalog colectiv retrospectiv în 7 volume a constituit prima experiență organizatorică și de redactare în domeniul cataloagelor colective de proporții republicane din țara noastră. În prezent, stadiul lucrării este următorul: vol. III Medicină este tipărit, vol. V. Chimie în curs de tipărire, vol. VI. Agricultură-Zootehnie-Medicină Veterinară în faza de finisare pentru tipar, iar celelalte volume într-un stadiu înaintat de pregătire pentru tipar.

Repertoriul abonamentelor de periodice străine ale principalelor biblioteci din R.P.R. a fost început în anul 1958, prin publicarea lucrării în două volume de către Biblioteca

Academiei R.P.R. și Biblioteca Centrală de Stat. Incepiînd din anul 1959, lucrarea apare într-un singur volum anual, redactat în colaborare de Serv. Cataloage Colective din Biblioteca Academiei R.P.R. și Serv. Periodice din Biblioteca Centrală de Stat. Intocmit cu sprijinul principalelor biblioteci din țară, el îndeplinește o dublă sarcină: științifico-informativă și de sprijinire a coordonării achizițiilor de publicații străine pe cale de abonament.

Repertoriul periodicelor achiziționate pe calea schimbului internațional de principalele biblioteci din R.P.R. a fost început în anul 1959, prin redactarea volumului cuprinzînd revistele intrate în bibliotecă în anul 1958. Publicarea acestui instrument este deosebit de important pentru realizarea coordonării schimbului de publicații din R. P. Română cu străinătatea. Pentru necesitățile de informare științifică ar fi indicat însă ca volumele să cuprindă evidența publicațiilor în curs de achiziționare prin schimb în anul curent, iar nu a publicațiilor intrate în bibliotecă, în anul anterior expirat. Astfel, valoarea informativă a lucrării ar crește ca nouitate, iar informațiile respective nu s-ar mai suprapune cu cele ale ediției anuale a catalogului colectiv.

Catalogul colectiv al periodicelor străine intrate în principalele biblioteci din R.P.R. în anul . . . a fost început în 1958, prin redactarea volumului cuprinzînd evidența amănunțită a publicațiilor periodice intrate în bibliotecă în anul 1957. În prezent se strîng datele informative privind achizițiile din anul 1958, lucrîndu-se la elaborarea volumului respectiv.

Incepiînd din anul 1957, Biblioteca Centrală de Stat publică trimestrial buletinul Catalogul colectiv al cărților intrate în bibliotecile din R.P.R., cuprinzînd achizițiile unui număr important de biblioteci, cu excepția celor din rețeaua Academiei R.P.R. și a.

⁸⁾ Vezi: Prima Sesiune științifică de bibliologie și documentare. București, 15—16 decembrie 1955. Comunicări și discuții. Bu-

curești. Editura Academiei R.P.R., 1957, p. 85—88.

Fișierul retrospectiv **Catalogul colectiv al cărții străine din R.P.R.**, a fost început în proporții deocamdată reduse. Biblioteca Centrală de Stat a întreprins strângerea — într-un număr de biblioteci — a fișelor privind cărțile străine mai vechi, existente. În curând, cu concursul Bibliotecii Academiei R.P.R., se vor putea introduce în lucrare metode mai rapide de lucru — fotoprintare etc. —, care vor grăbi ritmul de realizare a catalogului respectiv.

Grupa cataloagelor colective privind colecțiile speciale străine înregistrează de asemenea progrese. De pildă, sub conducerea resortului muzical al Bibliotecii Centrale de Stat, lucrarea **Repertoriul internațional al surselor muzicale din țara noastră** a fost întocmită pînă la anul 1830 și avansează în continuare.

În ceea ce privește cataloagele colective privind fondul național de publicații, deși ele sînt condiționate de terminarea prealabilă a bibliografiei naționale retrospective — care se elaborează în prezent la Biblioteca Academiei R.P.R. —, au fost începute o serie de lucrări. Astfel, Biblioteca Centrală de Stat a început întocmirea unui fișier colectiv al cărții românești vechi, cu ajutorul informațiilor din lucrarea **Bibliografia românească veche**⁹⁾. De asemenea, se preconizează începerea unui fișier colectiv al periodicelor românești anterioare datei de 23 August 1944. Din realizările privind grupa cataloagelor colective de colecții speciale românești amintim începerea **Repertoriului operelor de artă românești aflate în colecțiile publice din R.P.R.**, inițiat de Institutul de Istoria Artei al Academiei R.P.R., partea românească din **Repertoriul internațional al surselor muzicale**, întocmit de Biblioteca Centrală de Stat,

Catalogul gravurilor români, în curs de realizare la Biblioteca Academiei R.P.R., cataloagele de expoziții N. Grigorescu și Șt. Luchian, diverse lucrări despre B. Iscovescu ș.a.

În sfîrșit, fără a face parte din sistemul cataloagelor colective din R. P. Romîna, dar în directă legătură cu el, amintim publicarea în anul 1958 a primului **Ghid al bibliotecilor din R.P.R.**¹⁰⁾, lucrare propusă de asemenea odată cu planul cataloagelor colective din țara noastră¹¹⁾.

★

Sistemul cataloagelor colective din R. P. Romîna constituie rezultatul muncii colective, planificate, a sute de biblioteci, centre de documentare, instituții și întreprinderi. O bună întocmire a fișelor în biblioteci ușurează și grăbește munca de redactare și deci apariția lucrărilor. De aceea este necesar ca bibliotecile noastre să efectueze această muncă în condiții din ce în ce mai bune din punct de vedere calitativ, preluînd totodată asupra lor și unele din operațiile ce revin colectivelor de redactare. Acest ajutor îl pot da în special în ceea ce privește operațiunile de verificare a materialului. De pildă, pentru ca edițiile anuale ale **Repertoriului abonamentelor de periodice străine ale principalelor biblioteci din R.P.R.** și ale **Repertoriului periodicelor străine în curs de procurare pe calea schimbului internațional de principalele biblioteci din R.P.R.** să poată apărea la timp, trebuie ca bibliotecile să verifice — în perioada oct.—ian. — datele bibliografice ale noilor lor abonamente și schimburi (de pildă pe anul 1960) prin confruntarea lor — pe cit posibil — cu publicațiile respective intrate

și Th. Ludu, București, Edit. de Stat Didactică și Pedagogică, 1958, — 252 p.

¹¹⁾ Vezi: Prima Sesiune științifică de bibliologie și documentare. București 15—16 decembrie 1955. Comunicări și discuții. București, Editura Academiei R.P.R., 1957, p. 92.

⁹⁾ Bianu Ion și Nerva Hodoș: **Bibliografia românească veche. 1508—1830. Tom. I—IV.** Editura Academiei Romîne, București, 1903—1944.

¹⁰⁾ **Ghidul bibliotecilor din R.P.R.** redactat de Valeriu Moldoveanu, Mircea Tomescu

în biblioteci în anul anterior expirat (1959). Toate unitățile documentare să-și dea concursul prin cât mai multe observații critice, bazate în special pe verificări bibliografice și confruntări făcute direct cu publicațiile pe care le posedă. Ar fi indicat ca aceste corecturi să fie făcute în scris, pe exemplare ale edițiilor din anul ce expiră, fiind trimise apoi Bibliotecii Academiei R.P.R. sau Bibliotecii Centrale de Stat.

Pentru ca sistemul cataloagelor colective din R. P. Română să poată funcționa în condiții optime este necesară o strictă respectare a termenilor de predare pentru toate unitățile documentare participante. Din experiența de pînă acum reiese că perioadele care trebuie planificate de fiecare bibliotecă sînt: octombrie-februarie pentru întocmirea fișelor destinate Repertoriului abonamentelor de periodice străine ale principalelor biblioteci din R.P.R.; octombrie-martie pentru Repertoriul periodicelor străine în curs de procurare pe calea schimbului internațional de principalele biblioteci din R.P.R.; aprilie-iunie pentru Catalogul colectiv al periodicelor străine intrate în principalele biblioteci din R.P.R. în anul anterior expirat și iulie-septembrie pentru cataloagele colective retrospective. La catalogul colectiv al cărților străine curente

trebuie lucrat permanent, întocmindu-se câte o fișă suplimentară cu ocazia catalogării publicației.

În legătură cu cele două mari cataloage retrospective — pentru periodice și cărți — bibliotecile restante trebuie să completeze de urgență evidența publicațiilor străine, necesară terminării părților „Științe sociale”, „Literatură” și „Artă” ale Repertoriului general al periodicelor străine aflate în principalele biblioteci din R.P.R. (1680—1956). În privința catalogului colectiv retrospectiv privind cărțile, trebuie subliniat de asemenea că o viitoare acțiune rapidă de fotocopiare a cataloagelor din biblioteci nu este posibilă decît după o intensă activitate de verificare și îmbunătățire (normalizare) a cataloagelor din fiecare bibliotecă.

Sistemul cataloagelor colective din R.P.R. este un ansamblu de lucrări bibliografico-documentare extrem de important pentru munca de documentare a țării noastre în perioada de construirea socialismului. Prin crearea — după exemplul Uniunii Sovietice — a sistemului cataloagelor colective, patria noastră se situează, alături de celelalte țări socialiste, în fruntea țărilor cu o muncă de documentare modernă, planificată.

SECTORUL DE MANUSCRISE ȘI DOCUMENTE DIN BIBLIOTECA ACADEMIEI R.P.R.

G. STREMPER

II

Bibliografia românească veche a stat în centrul preocupărilor bibliotecărești ale lui Ion Bianu înainte de anul 1890. Corespondența purtată cu Ioan Micu Moldovanu, fostul său dascăl, de la Blaj, pentru împrumutarea unor exemplare rare, în vederea descrierii lor, este deosebit de concludentă.

027:034

Lucrarea *Bibliografia românească veche* a apărut în fascicule, începînd cu anul 1898, iar ultima fascicolă a primului volum, încheiat cu descrierea cărților dintre anii 1508—1716, a văzut lumina tiparului la 1903. Prefața este semnată de cei doi autori: I. Bianu și puțin norocosul Nerva Hodoș. Volumul al doilea, apărut tot în

fascicole, se termină cu descrierea cărților anului 1808. Ultima fascicolă apare în 1910. Volumul al treilea, din ale cărui prime două fascicole apăruseră în 1912, este terminat de către Dan Simonescu, la un an după moartea lui I. Bianu, în 1936. Lucrarea nu descrie numai cărțile aflate în colecțiile Bibliotecii Academiei Române, ci și opere din alte biblioteci, încadrate în limitele Bibliografiei, cari au putut fi cercetate de erudiții bibliotecari.

În anul 1944, Dan Simonescu scoate al patrulea volum *Addenda et Corrigenda*, în care sînt adăugate operele descoperite ulterior și în care sînt îndreptate greșelile, inerente, din primele trei volume.

Tot pe lângă secția manuscriselor a fost organizată și colecția de foi volante, a cărei dezvoltare simțitoare o constatăm după anul 1886.

Catalogul lor, întocmit pe provincii românești de către A. T. Dumitrescu, a apărut în anul 1912 și înregistrează numai foile volante dintre anii 1642—1866.

În ceea ce privește cercetarea sistematică și în condiții civilizate a materialelor aflate în Secțiunea manuscriselor, aceasta a fost posibilă abia după mutarea bibliotecii în localul său propriu. Datele statistice pe care le avem la îndemînă atestă creșterea numărului de cititori de la 812 în anul 1902, la 1639 în anul 1906.

Consultarea materialelor se făcea în sala de lucru care era deschisă 9 ore pe zi (de la 8—12 și de la 13—18). Nu este lipsită de interes situația pe care o dau **Creșterile colecțiilor** în legătură cu consultarea materialelor în sala de lucru a manuscriselor pentru anul 1907. Numărul cititorilor scade cu peste 430, față de anul precedent și cu excepția ușoarei creșteri a numărului de manuscrise cercetate, constatăm o scădere a numărului de documente cercetate de la 51.965 la 16.033; la cărțile vechi românești de la 2208 cărți citite în 1906, la 1396 cărți citite în 1907.

Personalul secțiunii manuscriselor, deși puțin numeros, pînă în preajma primului război mondial, era compus din oameni cu un înalt nivel cultural, din cari unii au în-

trat în istoria culturii românești, ca de pildă: Axente Petruț, prietenul lui I. Bianu de la Blaj, un încercat paleograf, mort tînăr, O. Lugoșianu și mai ales marele istoric și arheolog Vasile Pirvan.

La numele acestora care au colaborat la întocmirea primului volum din *Catalogul manuscriselor românești* trebuie să adăugăm pe al lui R. Caracaș, Al. Lepădatu, A. Giuglea, N. Cartoian, Iuliu Tuducescu, B. Nicolăiasa și Nerva Hodoș al cărui rol în elaborarea Bibliografiei românești vechi a fost esențial.

Trebuie să ne întoarcem un moment și să explicăm creșterea substanțială de manuscrise la Biblioteca Academiei, în anii următori lui 1900. În urma stăruințelor unor membri ai Academiei cu vederi largi, din rîndul cărora a făcut parte în primul rînd N. Iorga, colecțiile de manuscrise dintr-o serie de biblioteci mănăstirești, rău gospodărite și instituții culturale cu rosturi mai limitate, au fost predate Academiei. Astfel, trec în patrimoniul Academiei: în septembrie 1900, fondul de manuscrise de la mănăstirea Neamț (83 slavonești și 42 românești); în iulie 1901 întreaga colecție de manuscrise vechi care aparținuse Seminarului Central din București însumînd 225 volume; în mai 1902 cele aproximativ 245 manuscrise luate de la mănăstirea Cernica și tot în anul 1902, în ședința din 25 ianuarie, au fost depuse la Academie toate manuscrisele rămase de la M. Eminescu.

În iunie 1903, Biblioteca Academiei se îmbogățește cu fondul de manuscrise de la Muzeul de Antichități, totalizînd 788 volume (249 românești, 246 grecești, 229 slavonești, 21 orientale, 19 latinești etc.) și un număr apreciabil de documente istorice și cărți românești vechi. În sfîrșit, în 1904, Administrația casei bisericii, prin profesorul P. Gîrboviceanu, donează alte 55 de manuscrise de la mănăstirile Hangu, Bisericiani și Rîșca.

În felul acesta, fondul de manuscrise vechi a crescut considerabil, ajungînd în preajma primului război mondial la aproape 7500 volume și la aproape 100.000 docu-

mente istorice. Odată cu epuizarea fondurilor mari de manuscrise, existente la mănăstiri sau instituții, creșterea anuală de manuscrise a început să scadă, ajungând în anul 1914 la 95 volume manuscrise și 578 documente.

Ritmul de îmbogățire a colecțiilor de manuscrise și documente se încetinește în anii de după război. Suma alocată de Academie pentru cumpărături era extrem de mică, iar numărul donatorilor restrâns și el. Vechiul local, amenajat în casele Cezianu și Zaleski, fiind cu totul neîncăpător, se construiește depozitul de 5 etaje pentru colecțiile de imprimat. Mutarea acestora în 1929 din vechiul local, au lărgit spațiul pentru fondurile de colecții speciale, dar n-a rezolvat problema bunei conservări a manuscriselor și documentelor, care continuau să fie adăpostite în camere umede, mobilate cu rafturi de lemn, în condiții potrivnice regulilor elementare de biblioteconomie. Un local propriu menit să înlăture aceste deficiențe a fost construit în anii 1936—1937.

Secțiunea manuscriselor n-a cunoscut o activitate deosebită între cele două războaie mondiale. Cu excepția vol. III din **Catalogul manuscriselor românești**, apărut în 1931 și a vol. II din **Catalogul manuscriselor grecești**, întocmit de Nestor Cămarlăno pentru ultimele 230 manuscrise, în 1940, activitatea s-a mărginit la înregistrări curente de materiale, foarte puțin numeroase și la catalogări de documente istorice. **Catalogul documentelor istorice**, inițiat încă la sfârșitul secolului XIX, a căpătat o extensiune și mai mare odată cu publicarea rezumatelor în **Creșterea colecțiilor**, începând din anul 1905. Odată cu mobilarea noului local a fost comandat un fișier special pentru **Catalogul cronologic de documente** redactat pe fișe tip Bonnange. Acest fișier incomod din multe puncte de vedere este utilizat și astăzi. Fișele sînt în parte transcrise cu mîna după registrele inventar, iar altă parte au textul decupat din **Creșterea colecțiilor** și lipit esteic pe fișele pînzate.

În vara anului 1944, cea mai mare parte a colecțiilor de manuscrise și documente a

fost împachetată în lăzi și transportată în afara orașului pentru a fi păzite de bombardamente. Din această cauză numărul cercetătorilor din sala manuscriselor a scăzut simțitor.

În 1948, rosturile Academiei se schimbă și odată cu ele se naște o Bibliotecă a Academiei R. P. Romîne cu alte preocupări și menită să servească oameni cu vederi noi și luminoase. Secțiunea manuscriselor și a documentelor s-a schimbat și ea aproape cu totul.

Mai înti, colecțiile au crescut în fiecare an într-o proporție nebănuită, față de situația existentă sub vechea Academie. Mari sume de bani au fost incluse în bugetul Bibliotecii pentru achiziționări de manuscrise și documente, atât din sectorul de stat (adică de la anticariate) cît și din sectorul particular. În felul acesta, achizițiile au urcat între anii 1950—1958, la cifre variînd între 133—451.

Sectorul de manuscrise, documente, hărți, carte rară (aceasta este denumirea oficială), — sector de cercetare științifică, — conservă fonduri, cu următoarea structură organizatorică :

A. SERVICIUL DE MANUSCRISE are colecțiile de manuscrise împărțite pe limbi, așa cum au existat și în trecut, cuprinzînd : 5 900 manuscrise românești ; 1 441 manuscrise grecești ; 740 manuscrise slavonești ; 372 manuscrise orientale ; 149 manuscrise latinești ; 433 manuscrise în limbi moderne.

Pînă la catalogarea deplină a fondului (ce va cuprinde circa 15 volume) și în scopul ușurării muncii de cercetare științifică a fost redactat un catalog alfabetic și pe materii, pe fișe internaționale, cuprinzînd circa 22.000 fișe, cunoscut sub numele de **Indicele manuscriselor românești**.

Pentru fondul de manuscrise grecești a fost creat un registru inventar (pînă în anul 1957 acest fond nu avea registru inventar), trecîndu-se în scurtă vreme la elaborarea unui al treilea volum de catalog. Fondul de manuscrise slavonești are în lu-

cru un catalog din care a și apărut anul acesta un prim volum, prin osîrdia prof. P. P. Panaitescu. Tot în anii regimului de democrație populară au fost create instrumente de evidență și orientare pentru fondurile mai mici de manuscrise, cum sînt manuscrisele latinești, franceze, germane etc.

Manuscrisele de valoare discutabilă și materialele ce nu pot fi încadrate în nici unul din fondurile existente, au fost repartizate în așa numitul fond de Arhivă. Tot aici sînt trecute și fragmentele de manuscrise, mai ales din clasici, în așteptarea completării lor pentru a fi trecute în fondul de manuscrise propriu-zis.

B. SERVICIUL DE DOCUMENTE ȘI ARHIVE PERSONALE. Dacă vechea bibliotecă ne-a transmis o moștenire de aproape 200.000 de documente istorice, adunate în aproape 80 ani de existență, în anii regimului democrat-popular numărul acestora s-a dublat, datorită cumpărăturilor în proporție de aproape 100%.

Fondul de Arhive personale cuprinde circa 1000 mape cu materiale provenite de la personalități de seamă din trecutul nostru cultural și politic.

Pe lângă fondul de arhive personale a fost organizat în ultimii ani fondul de corespondență. Cum în colecțiile noastre de Arhive personale există zeci de mii de scrisori, foarte multe de valoare deosebită și cum în anii de după 1949 au fost achiziționate scrisori literare și politice în cantități mari, s-a simțit nevoia imperioasă a organizării acestui fond. Astăzi fondul de Corespondență se ridică la peste 120.000 scrisori, inventarierea și catalogarea continuînd într-un ritm susținut.

C. SERVICIUL DE CARTE RARĂ constituit în 1952, are sarcina de a conserva în condițiuni optime, de a inventaria și cataloga cărțile din secția imprimatelor considerate rare, după criterii bine stabilite. Nucleul acestui fond îl formează cartea românească veche, tipăriturile dintre anii 1563—1830. Pe lângă selecționarea cărților rare, se lucrează și la întocmirea unui catalog

pe fișe bibliografice pentru cartea românească veche.

D. SERVICIUL DE HĂRȚI ȘI ATLASE a făcut parte din Cabinetul stampelor pînă în anul 1953, cînd a fost trecut în custodia sectorului nostru. El cuprinde un număr de 1580 atlase și hărți în tocuri, 11.600 hărți-foi și 3800 hărți murale și planuri de proprietăți funciare; precum și un număr însemnat de opere cartografice prețioase, atît prin vechimea cît și prin raritatea lor. Unele dintre ele sînt hărți manuscrise privitoare la regiuni din țara noastră, alcătuite în veacurile XVIII și XIX, de o valoare documentară neîntrecută.

Fondurile de hărți și atlase are trei cataloage pentru public, întocmite pe fișe internaționale: alfabetic, pe bază geografică și pe materii. Un al patrulea catalog, de servicii, redactat pe fișe bibliografice, răspunde întrebărilor mai amănunțite formulate în legătură cu materialul cartografic.

O problemă care stă în centrul atenției noastre este aceea a păstrării materialelor. La metodele vechi de lucru, cum sînt dezinfecțarea, legarea manuscriselor și repararea documentelor și a hărților, se adaugă o metodă nouă, practică, a înlocuirii originalelor cu microfilme sau fotocopii. În anii regimului democrat popular au fost fotocopiate zeci de manuscrise prețioase din colecțiile noastre, iar originalele sînt ținute în safe-uri, ferite de uzura inerentă muncii de cercetare.

Consultarea materialelor se face astăzi pe o scară foarte largă. Sala de lectură, deschisă zilnic între orele 8 și 21, este frecventată cu asiduitate de cercetători. De exemplu în ultimul trimestru al anului 1958 1196 cercetători au consultat următoarele materiale: 1030 manuscrise; 190 documente, 560 pachete de documente, 580 scrisori, 325 achiziții noi, 110 hărți, 475 cărți românești vechi și alte materiale. Acestor cercetători le stă la dispoziție pentru lămuriri și îndrumări nu numai custodele sălii, ci întregul personal al sectorului, în majoritate cercetători științifici cu experiență.

Ātenăř, nr. 9, septembrie, 1959.

Numărul 9 al revistei CTENAR dezbate problemele importante ale activităřii bibliotecilor de masă din Republica Cehoslovacă.

Articolul de fond semnat de dr. Provoslav Hykes intitulat *Mai aproape de viață* tratează tema politehnizării învățămîntului și a contribuției bibliotecilor la această problemă.

Partidul comunist cehoslovac a elaborat de curînd o hotărîre în vederea legării școlii de practica producției. Hotărîrea se referă la întregul sistem școlar, care își are baza în școala de 9 ani. Ea este importantă atît pentru lucrătorii din școli, cît și pentru toate instituțiile și întreprinderile care au menirea să contribuie la dezvoltarea culturii și educației, ajutînd astfel pe oamenii muncii.

Printre aceste instituții, bibliotecile ocupă un loc important. În același sens se pune problema în ce măsură actualele fonduri de cărți ale bibliotecilor de masă corespund nevoilor celor care studiază pentru completarea culturii generale și de specialitate. Noile achiziții de cărți vor trebui să fie făcute ținînd seama de aceste nevoi.

Bibliotecile regionale vor trebui să elaboreze bibliografii, mai ales în domeniile industriei și agriculturii, bibliografia trebînd să tindă spre adîncirea cunoștințelor generale și de specialitate ale oamenilor muncii. Bibliotecile de masă vor trebui să aibă strînse legături cu bibliotecile pedagogice de stat din Praga, Brno și Bratislava, pentru a putea deservi mai bine pe cei ce studiază.

Colaborarea între bibliotecă și școli va trebui dezvoltată și lărgită. Hotărîrea va trebui să fie studiată de toți bibliotecarii, ea să poată fi aplicată just în munca lor.

Revista publică în continuare un articol în legătură **Munca bibliotecii în rîndurile tineretului**. Deschizînd o anchetă în legătură cu această problemă, din răspunsurile cititorilor se trag următoarele concluzii: Bibliotecarii trebuie să cunoască bine pe tineri; în ceea ce privește îndrumarea lecturii trebuie să folosească mai mult metoda individuală; trebuie creată o legătură strînsă între bibliotecă și organizația tineretului muncitor cehoslovac; o permanentă colaborare între școală și bibliotecă; achiziționarea de cărți cu teme din viața tineretului, precum și de cărți științifice, pe lîngă cele de literatură. Urmează apoi articolul **Munca cu cartea de știință** de Josef Hubalek, în care sînt expuse o serie de metode aplicate de bibliotecile de masă din 86 de comune din Moravia de nord, pentru popularizarea cărții de știință. Astfel au fost organizate 214 consfătuiri cu cititorii, dintre care 76 despre cartea agricolă. Toate aceste consfătuiri sînt însoțite de expoziții de cărți, legate de temele discutate. La o consfătuire pe tema **Pescuitul**, s-a organizat o expoziție din cărți de specialitate și fotografii. Alte consfătuiri sînt urmate de proiecții de filme, pe aceeași temă. O altă metodă folosită este colportajul de cărți.

După ce e publicată legea din 9 iunie 1959 cu privire la unificarea sistemelor de bibliotecă, revista dă datele culturale mai importante din luna octombrie.

Urmează apoi două articole bibliografice închinat_e țărilor prietene, R. P. Chineză și Republica Democrată Germană, cu prilejul aniversării a 10 ani de la proclamarea lor.

Der Bibliothekar, nr. 9 — septembrie 1959.

Revista de specialitate DER BIBLIOTHEKAR, apare lunar la Berlin. Numărul 9 pe care îl recenzăm este închinat celei de a 10-a aniversări a creerii Republicii Democrate Germane. Conducătorul sectorului bibliotecă din Ministerul Culturii, Karlheinz

Selle, semnează articolul de fond intitulat **Bibliotecile și socialismul**. El arată că acești 10 ani au dovedit ce rol important poate avea o rețea de biblioteci bine organizată, pusă în slujba construirii unei societăți socialiste. Tradițiile valoroase ale bibliotecilor germane au fost dezvoltate, și împletite cu stilul nou de muncă, stilul socialist. Pe când în primii zece ani, sarcina primordială era trecerea la acest nou stil de muncă, pentru viitor se pune ca sarcină în primul rând contribuția bibliotecilor la îndeplinirea și depășirea sarcinilor economice și politice ale țării.

În acest scop, trebuie introduse metodele noi și variate de atragere a cititorilor, o justă organizare a muncii și a tehnicii de bibliotecă. Trebuie pregătit în anii ce vin sistemul unic al bibliotecilor din țară. De asemenea sarcina de a face ca 25% din numărul locuitorilor RDG, să devină cititori pînă la sfîrșitul planului septenal (1965) apare ca deplin realizabilă.

Articolul următor **Cartea în revoluția culturală socialistă** e o cuvîntare ținută de ministrul Alexander Abusch, la deschiderea Expoziției internaționale a cărții de la Leipzig. După ce face un scurt istoric al cărții din trecut, Al. Abusch arată rolul important al cărții în revoluția culturală a țărilor socialiste, în satisfacerea nevoilor culturale mereu crescînde ale oamenilor muncii din aceste țări. Urmează articolul **10 ani de luptă pentru pace și socialism de Willy Bottcher**.

Rudolf Fischer scrie despre dezvoltarea bibliotecilor sindicale în RDG, în articolul său **Clasa muncitoare și bibliotecile sale**.

O vizită în ținutul Oderului, semnat de Heinz Richter, arată situația actuală a bibliotecilor din ținutul Oder, precum și perspectivele lor de dezvoltare în anii septenalului.

Premiile naționale pentru literatură în anii 1949—1958 prezintă autorii distinși cu acest premiu în cei zece ani de la proclamarea Republicii. Pe lângă menționarea operei premiate, se dă — după fiecare autor prezentat — o listă a operelor acestuia, editate în acest răstimp. Articolul este ilustrat cu portretele scriitorilor premiați.

Marea importanță a literaturii pentru copii în educarea tinerei generații este scoasă în evidență în revistă prin articolul **Lucrătorii din secțiile pentru copii povestesc despre munca lor**. Despre această problemă vorbesc următorii lectori ai secției de copii: Fred Rodrian, Ursula Brocke, Edith George, Hilda Cwojdrak, Alice Sellin, Hans Peter Wetzstein, Ruth Krenn, Marianne Schilow și Franz Kerka. Părerile acestor lucrători ai secțiilor de copii întregesc tabloul țelurilor și a structurii Editurii de cărți pentru copii. Ele arată că Editura și bibliotecile au sarcini comune, că producția nu poate fi despărțită de influența sa asupra educării tinerei generații. O strînsă colaborare între Editură și biblioteci va ridica la un nivel și mai înalt munca cu cartea în rîndurile copiilor.

Rubrica „**Buchbesprechungen**“ (Convorbiri despre cărți) oferă recenziile cărților mai importante apărute în RDG. Această rubrică ocupă un număr important de pagini din revistă.

În restul revistei, sînt publicate cîteva materiale din experiența bibliotecilor germane, precum și scurte știri din țară și străinătate.

VĂ RECOMANDĂM

CONSTRUIREA SOCIALISMULUI IN R.P.R.

COZMA, I.: *Agricultura Republicii Populare Romine pe drumul socialismului.*
București, Editura Politică, 1959, 120 p., 2,75 lei.

În această lucrare autorul își propune să înfățișeze tabloul realizărilor agriculturii noastre în cei 15 ani de la eliberare, realizări datorite politicii leniniste a Partidului Muncitoresc Român, care conduce cu fermitate și perseverență pe oamenii muncii spre făurirea unei vieți noi, pe drumul construirii societății socialiste.

Bilanțul pe care oamenii muncii din agricultură îl încheie cu acest prilej îl arată autorul — cuprinde transformări adinse în viața țărănimii din satele noastre și însemnate succese obținute în lupta pentru creșterea producției agricole vegetale și animale.

După ce arată în prima parte a lucrării situația grea a agriculturii în timpul regimului burghezo-moșieresc, situație de cruntă înapoiere, cind majoritatea țărănimii abia își ducea existența mizeră de pe o zi pe alta, I. Cozma trece la o documentată analiză a dezvoltării agriculturii în anii puterii populare. Hotărârile plenarei C.C. al P.M.R. din martie 1949 au constituit un document de bază, o călăuză prețioasă în întreaga muncă pentru reconstrucția socialistă a agriculturii, pentru consolidarea alianței dintre clasa muncitoare și țărănimea muncitoare. La numai câteva luni după plenară, ca urmare a rezultatelor obținute de gospodăriile agricole de stat și S.M.T.-uri, s-au constituit primele gospodării agricole colective prin unirea de bunăvoie a unui număr mare de țărani săraci și mijlocași. Roadele bogate obținute de aceste gospodării agricole colective au arătat țărănilor muncitori avantajele muncii în comun cu mijloace mecanizate, convingându-i de jus-

tețea politicii partidului. În urma creării bazei tehnico-materiale în agricultură, unitățile socialiste și-au sporit producția la hectar și pe capete de animale, demonstrând astfel superioritatea agriculturii socialiste. Ca urmare, an de an a crescut numărul țărănilor muncitori care au pornit pe drumul agriculturii socialiste, astfel că astăzi sectorul socialist al agriculturii a ajuns la peste 70% din suprafața arabilă a țării și cuprinde cca 70% din numărul total al gospodăriilor țărănești.

În continuare autorul arată rezultatele obținute în agricultură pe drumul sporirii producției vegetale și animale. De pildă, printre multe alte realizări, se relevă și faptul că în toamna anului 1958 s-au executat arături adânci pentru însămînțările de primăvară de peste 4.000.000 ha., cel mai mare volum de arături de toamnă executat pînă acum în țara noastră, fapt care a permis să se scurteze durata perioadei de însămînțare a culturilor din primăvara anului acesta.

În ceea ce privește problema dezvoltării creșterii animalelor și a măririi productivității acestora, în lucrare se arată că la începutul anului 1959 erau mai mult cu peste 800.000 de bovine, cu aproape 1.250.000 de porcine, cu aproape 10.000.000 de păsări față de anul 1938.

În același timp cu sporirea producției-marfă, unitățile socialist-cooperatiste obțin mari venituri bănești, pe baza cărora își lărgesc fondul de bază și ridică nivelul de trai al membrilor lor. În anul 1958, subliniază autorul, gospodăriile agricole colective au obținut la fiecare 100 ha. de teren agricol cu 75% mai multe venituri bănești decît în 1955. Numai din valorificarea producției-marfă pe anul 1958, peste 260 de gospodării agricole colective au devenit milionare.

În încheierea lucrării sînt arătate posibilitățile de sporire a producției vegetale și animale precum și marile perspective pe care le deschide transformarea socialistă a agriculturii în țara noastră.

VRTELI, GEORGE: **Industrializarea socialistă în R.P.R.** București, Editura științifică, 1959, 175 p., lei 4,50.

Problema industrializării socialiste ocupă unul dintre cele mai importante locuri în economia politică a socialismului. Industrializarea socialistă are un rol primordial în construirea bazei materiale de producție a socialismului și prezintă o însemnătate deosebit de mare în politica economică a P.M.R. și a statului nostru democrat-popular.

Lucrarea, apărută de curând în Editura științifică, reprezintă o contribuție valoroasă la prezentarea industrializării socialiste în R.P.R., la înfașurarea principalelor trăsături caracteristice ale acestui proces, la cercare de analiză și generalizare a aspectelor celor mai importante ale luptei desfășurate de popor pentru dezvoltarea industriei în anii de după naționalizare.

În primul capitol intitulat **Marea industrie — baza materială a socialismului**, autorul arată ce înseamnă baza materială de producție a socialismului și rolul hotărîtor pe care îl are crearea acestei baze, industria grea. Căci fără crearea mării industrii mecanizate, capabile să înzestreze cu o tehnică înaintată toate ramurile economice, nu este posibilă îndeplinirea sarcinii fundamentale a revoluției socialiste după cucerirea puterii politice de către clasa muncitoare — construirea bazei economice a socialismului.

În capitolul doi este prezentat un tablou al stării de înapoiere a industriei României burghezo-moșierești și totodată sînt demascate „teoriile” economice ale burgheziei romine care se străduia să justifice starea de înapoiere a industriei, a economiei țării, dependența țării de capitalul străin și să prezinte politica ei economică reacționară

drept o politică corespunzătoare intereselor țării.

În capitolul următor G. Vrțeli arată, pe scurt, care au fost premisele necesare pentru trecerea la înfăptuirea industrializării socialiste — instaurarea dictaturii proletariatului (premisele politice), trecerea principalelor mijloace de producție în mîinile statului dictaturii proletariatului și, în general, redresarea economiei (premisele economice) — insistînd îndeosebi asupra procesului de creare a acestor premise. În continuare, se arată că după preluarea întregii puteri de către clasa muncitoare condusă de partid, s-a pășit la traducerea în fapt a politicii de industrializare rapidă a țării. Linia generală a partidului de înfăptuire a industrializării a devenit linia generală a clasei muncitoare și a tuturor oamenilor muncii din țara noastră. În răstimp de numai 10 ani de accentuată dezvoltare a industriei și îndeosebi a industriei grele, de aplicare în țara noastră a dictaturii leniniste despre industrializarea socialistă, Republica Populară Romînă a obținut mari succese, transformîndu-se dintr-o țară înapoiată agrară într-o țară industrial-agrară, urmînd să se transforme într-o țară industrială. Nici o țară agrară înapoiată din lumea capitalistă — remarcă autorul — nu s-a transformat în ultimii 10 ani într-o țară industrial-agrară sau industrială.

Ultimele capitole tratează probleme ca: **Repartizarea teritorială socialistă a industriei R.P.R., Colaborarea cu țările socialiste — sprijin puternic în înfăptuirea industrializării țării noastre, Creșterea productivității muncii — condiție de bază pentru dezvoltarea industriei.**